

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਫਰਵਰੀ 6, 1987

February 6, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper P.O.BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ :

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਜੰਗ ਟਲੇਗੀ?

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 28 ਜਨਵਰੀ — ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਅਬਦੁੱਲ ਸਤਾਰ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸਾਰਾ ਬਾਰਡਰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏਅਰਫੋਰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਜ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਕੁਲ 17 ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 14 ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਬਾਰਡਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਪਰਤੇ ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਫੌਜੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਹਿਲਚਲ ਹੁੰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੋਰਚੇ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਬਾਰਡਰ ਸੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਧਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਕੋਈ ਆਉ ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਫੌਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੰਗਰ 'ਤੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਸਾੜਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਇਕ ਇਕੱਠ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਝੰਡੇ ਜਲਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਸਾੜਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਸੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸੱਦ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

- ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਸਨੀ ਮੁਬਾਰਕ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਇਕ ਘੰਟਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਸਲੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਕੁਵੈਤ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸਲਾਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ ਉਲ ਹੱਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਸਨੀ ਮੁਬਾਰਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆ ਦੀ ਸੰਭਾਵਤ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਸਨੀ ਮੁਬਾਰਕ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੁਨੇਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੱਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਬੰਦਲਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇਗਾ।

ਘੀਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ 'ਚ ਗੱਲਬਾਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੋਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਰਿਹਾ। ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਵਾਰੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਘੀਸ਼ਿੰਗ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਗੋਰਖਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਟੋਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

- ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ● ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ਰੀਦੋ

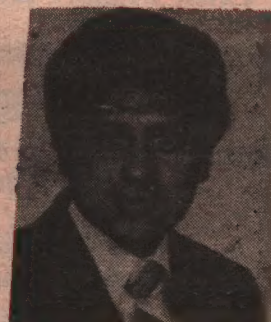
* New * Used or * Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

Royal Furniture Ltd.

2607 Main St. (at 10th Ave.) Vancouver, B.C.

ROYAL - THE NAME FRIENDS RECOMMEND

ਪਾਲ ਰੂ

ਅਰਨੀ ਹਾਲ ਦੀ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੌਤ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰ ਅਰਨੀ ਹਾਲ ਦੀ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਹਾਲ ਸਾਲ 1972-75 'ਚ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਟਰੇਵਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਮਨਿਸਟਰ ਰਿਹਾ। ਉਹਨੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਲ ਸਕਰੇਟਰੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਮਿਸਟਰ ਹਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੰਬਲੀ ਲਈ 1966 'ਚ ਸਰੀ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1975 ਵਿਚ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਬਿਲ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਨੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। 1979 ਵਿਚ ਉਹ ਫਿਰ ਅਸੰਬਲੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਮਿਸਟਰ ਹਾਲ ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ 'ਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਹਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਨਚੇਸਟਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਥੇ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ। 1957 'ਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫੋਤੀ ਹੀ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦਾ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਲ ਸਕਰੇਟਰੀ ਬਣ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਚਾਰ ਕਤਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — 27 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਕਤਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦਾ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਕ ਦੂਜਾ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ

ਕਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ 'ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ

ਬਰਨਬੀ — ਬਰਨਬੀ 'ਚ ਇਕ ਕਾਰ ਦੀ ਵੈਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਰਹਿਮਤ ਉਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਕਿਟਲਿਮ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਆਰ ਸੀ ਐਮ ਪੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੈਨਨ ਨਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਮੈਨਨ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਰਾਜਦੂਤ ਹਨ ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਪੀ ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਟੀ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੀ. ਸੀ. ਕਾਉਂਟੀ ਕੋਰਟ ਬੈਂਚ 'ਚ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹੁੰ ਚਕਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਬੀ. ਸੀ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ।

ਬੀ. ਸੀ. 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਇਹ ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਜਸਟਿਸ ਵਾਲਸ ਉਪਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੱਜ ਟੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਜ ਬਣਨਾ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਟੀ. ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਅ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। 1963 'ਚ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਲਾਅ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ 1966 'ਚ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਆਇਆ। ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ।

ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਵਾਰ 1973 'ਚ ਬੀ. ਸੀ. ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਥੇ ਵਿਲੀਅਮਜ਼, ਡੇਵੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਸ ਫਰਮ ਦਾ ਪਾਰਟਨਰ ਸੀ। ਟੀ. ਸਿੰਘ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਾਪ ਹੈ।

ਟਰਨਰ ਨੇ ਮਰੂਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰੱਪਟ ਦੱਸਿਆ

ਅਟਵਾ — ਲਿਬਰਲ ਲੀਡਰ ਜੌਹਨ ਟਰਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੂਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਸਗੋਂ ਕਰੱਪਟ ਵੀ ਹੈ।

ਟਰਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੈਂਡਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਕੈਂਡਲ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੰਨੇ ਸਕੈਂਡਲ ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਨਾਲ ਭਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹਨ।

ਜੌਹਨ ਟਰਨਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਕ ਸਕੈਂਡਲ 'ਚ ਜੂਨੀਅਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਨਿਸਟਰ ਮਿਸਟਰ ਬੀਬਨਟ ਦੀ ਸ਼ੁਲੀਅਤ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਬਰਤਰਫੀ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੀ।

ਜੌਹਨ ਟਰਨਰ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਰੂਨੀ ਬਦੇਸ਼ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟਰਨਰ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਭੱਖਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
BRITISH COLUMBIA GENERAL OFFICE
2030-1055 WEST GEORGIA STREET
VANCOUVER, BRITISH COLUMBIA

Life, Health, Group Insurance,
Annuities, Pension Plans
Temporary and Permanent Policies

Smokers & Non Smokers Rates

ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀ ਡਸਾ

ਨੂੰ ਚਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਰਹਾਨੂ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਬੈਂਡੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਅਰੂਮ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਅਰੂਮ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ
1983 ਤੇ 1985 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਨ' ਵਿਚ ਡਾਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਾਈ ਢਾਈ ਆਬਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਹੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਨੇ 1947 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੋ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਂ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਬਣਵਾਰਾ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਜਨੂੰਨੀ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦਾ ਬਣਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਏਨੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕੁਝ ਚਿਰ 1947 ਦੇ ਅੱਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਰਿਹਾ ਫਿਰ ਜਨੂੰਨੀ ਹਵਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜੋ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ। ਅੱਜ ਇਹ ਤੂਫਾਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਠਿਆ ਹੈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰ ਫਿਰਕੂ ਸੱਪ ਆਪਣੀ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਵਰਗੇ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਬਾਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸਦੇ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ-ਭਾਸ਼ੀ ਰਾਜ ਗਰਦਾਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਰਗੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਅਕਲ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਖੌਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਨਾਲ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਰਦੂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਜਦਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ।

ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਜਨੂੰਨੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਸ ਨਾਲ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਅਗੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਇਹ ਚੜ੍ਹਤ ਦੇਖਕੇ ਕੁਝ ਜਨੂੰਨੀ ਈਰਖਾ ਖੋਸ਼ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਪਰ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਦਾ ਚਾਨਣ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸਮਕਾਲੀ

ਸਾਡਾ ਇਕ ਸਮਕਾਲੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਝੱਗ ਮੁੱਟੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵਾ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਖਾਧਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੂਜਾ ਦਾ ਧਾਨ ਸ਼ਾਇਦ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਆਨੀਂ ਬਹਾਨੀ ਕਦੇ ਇਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਕਦੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਖਣਾ ਇਸਦੀ ਈਰਖਾ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਨੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਮਝਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੀ ਰਹੀਏ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਮੀ

ਹਰਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਵੋਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕ ਵਾਰ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਰਾਜ ਦੇ ਚਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੀ ਗਰਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਖਤ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਫੌਜ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਤਲਾਸ਼ੀਆਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਸਵੇਰ ਤਕ ਦਾ ਪੱਕਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਖਤ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਹਾਵੀ ਫਿਰਕੂ ਅਫਸਰ ਸ਼ਾਹੀ, ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚਲੀ 'ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ' ਦੀ ਯਤੀਮੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ 17 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਲਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਲਸ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 18 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਤੋਂ ਪਰਤਦਿਆਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਹ ਖਬਰ ਲਿਖੀ ਵੇਖੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਵਨ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਪੁਲਸ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਿਟ ਮਿਟ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸ:ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਰੰਗੀਲੇ ਦੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨਾਲ ਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਗਿਆਂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ।

ਰਾਜ ਵਿਚਲੀ ਬੇਲਗਾਮ ਉੱਚ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾ, ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਭਰੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੁਲਸ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਸਮਝਦਾਰ ਤੇ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਰੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਪਟਰੌਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ:ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਭਾਵੇਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ ਅਸਮਰਥ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ:ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਮਾਯੂਸੀ ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਅਵਾਮ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਵਾਰ ਰਹਿਣਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਆਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ?

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤੇ ਆਸਵੰਦ ਨਹੀਂ ਲੇਕਿਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ 'ਈਰਾਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਾ

ਆਉਣ ਦਾ ਡਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਢਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ, ਲੇਕਿਨ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰੋਲ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੌਕੇ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੱਟੜ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਜਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂਆਂ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਸ:ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਪਿਛੇ ਵੀ ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹਨ। ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਾਂ ਤੇ ਇਹ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਦੀ ਥਾਂ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸ:ਬਰਨਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖ ਅਵਾਮ ਵਿਚ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਮਾਨ' ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸ:ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਤਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਸ:ਮਾਨ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਬਹੁਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਵੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਹਲਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ।

ਲੇਕਿਨ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੱਦਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਗੈਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿਚੋਂ ਮੱਦਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

* * *

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਜ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਚਰਚੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਉੱਚ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਮਿਤਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਕਿ ਇਕ ਇਕ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਤਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

For help contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who was 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

- Filing a successful application for immigrant visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office :

433-4685

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C. Tel: Off. 873-9441

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਪੁਲਸ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਅੰਖੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਸੀ ਇਜ਼ਹਾਰ ਆਲਮ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੀ ਹੋਈ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਇਸ ਕਥਨ ਤੇ ਦੁਖ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਿਚਾਈ ਕਰਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਨਾਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਗੁੱਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰਾ ਭੰਡੀ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਵਲੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲੇ ਦਾ ਡਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਉਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕੇ ਮੱਲ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ 16 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਫੌਜ ਦਾ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼-ਫਹਿਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਏਗਾ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਕਸਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇ, ਜੰਗਬੰਦੀ ਕਰਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਪ ਮਹਾਂ ਦੀਪ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਜੰਗ ਇਕ ਰਿਵਾਇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜੰਗ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਭੰਡਾਰ ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਖਰਚੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਅਨੁਪਾਤ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਅਧਿਕ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੁਲ 950 ਲੱਖ ਦੀ ਵਸੋਂ ਬਦਲੇ ਫੌਜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 0.52 ਮਿਲੀਅਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ 7480 ਲੱਖ ਵਸੋਂ ਦੇ ਬਦਲੇ 10 ਲੱਖ ਫੌਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪੂਰਬ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ 15600 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਕੇਵਲ 6480 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ। ਛਪੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫੌਜ ਵਸੋਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 1.748 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ 1.183 ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ 1.299 ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਾ 1982 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ 6.4 ਫੀਸਦੀ ਸੀ ਜੋ 1984 ਵਿਚ 7 ਫੀਸਦੀ ਹੋ

ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਖੌਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਟਾਂਡਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਬੀਮਾਰ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਕਤੂਬਰ 1983 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਈ ਸੀ। ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ 1984 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਾ 1986-87 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ 2.3 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜਿੰਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਸ ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਅੰਕੜੇ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹਰੇਕ ਦਾ 10 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਾ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 1199 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਵਧ ਕੇ 2000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

Rokko Sarees & Fabrics

6201-6205 Fraser St., Vancouver, B.C. V5W 3A2

Tel: (604) 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

ROKKO SAREES

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਐਂਡ ਫੈਬਰਿਕਸ

IMPORTERS

MANUFACTURERS REPRESENTATIVES

EXPORTERS

ਸਾਡੇ ਸਮਕਾਲੀ

ਰਾਜੀਵ ਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਬਹੁਤੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਪਈ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਢਿੱਲੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਫੇਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਤਕ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇ ਲਗ ਚੁੱਕੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਮਦਰਦੀ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੇਗਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਘਿਰੀ ਇਸ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਾਉਣ ਵਿਚ ਰਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਉਮੀਦ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਝਲਦਿਆਂ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਦਿਆਂ ਵੀ ਇਹੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਏਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਆਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਢਿੱਲੀ ਵੱਲ ਝਾਕਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋੜਾਂ ਢਿੱਲੀ ਵੱਲ ਲਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਢਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਭੇਰੇ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਕੁਝ ਪਸੀਜਣਗੇ ਤੇ ਖੋਰ ਪਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਉਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਕੂਮਤਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਭਾਰੀ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਬੇਹੱਦ

ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੋੜ ਦੇ ਦਿਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਫ ਰਸਤੇ ਬਣੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾਏ, ਉਹ ਹੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਤਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹੋਰ ਵਧਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਝੂਠੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਸੱਚਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਖੀਰ ਸੱਚੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਗੁਰ ਸ਼ਾਇਦ ਸ: ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰੱਟ ਬਾਰ ਬਾਰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਰੱਟ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਇਕ-ਔਪ ਮੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਜ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕੀ ਚਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਲੁਕੀ-ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਥੇ ਅੱਜ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਅਜਾਈ ਵਗ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹਰਿਆਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਸਕਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਣ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਭਰ ਦੇਣਗੇ।

ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਸਚੇ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਪਤਲੀ ਪਈ ਹੈ। ਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ ਜਲੰਧਰ

ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ — ਰਾਜੀਵ

ਜੀਂਦ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਫੋਰਸ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਇਥੇ ਇਕ ਜਲਸੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਹਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾਲ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਗੰਢਾਈਨਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਛੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਂ: ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੱਦ ਨਾਲ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇਗਾ।

10 ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ

ਬੰਗਲੌਰ — ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਬੇਲਗਾਂਵ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਅੰਕਲਾਗੀ ਪਿੰਡ 'ਚ ਇਕ ਭੀੜ ਨੇ ਇਕ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੇ 10 ਜੀਅ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮਰ ਗਏ।

ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋ ਜੀਅਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ।

10 ਖਤਰਨਾਕ ਅਤਿ-ਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੁਲੀਏ ਜਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 10 ਖਤਰਨਾਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਾ ਅਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਮਥਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਕਰਮਵਾਰ ਡੇਢ ਲੱਖ ਅਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਵਿਚ ਮਥਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੁਲੀਏ ਦੱਸੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਕਟਾਰੇਵਾਲਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਾਇਰਵਾਲਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਉਰਫ ਪੱਪਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿਪਾਹੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਤਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ 24 ਸਾਲ ਹੈ। ਗੋਰੂਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪਤਲੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੱਕੀ ਹਰਕਤਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏ। ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਪਹਿਰਾ ਹੋਰ ਸਖਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸੂਰੀਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਰੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲੇ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ 100 ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਹ ਪਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਲਾਈਟ ਮਸ਼ੀਨ ਗੰਨਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਤਾਮਲਨਾਡੂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਆਰਮਡ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਛੇ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਤੇ ਹਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਤ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹਾਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰਾਵਿੰਸ਼ਲ ਆਰਮਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਰੇ ਲਈ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸਟਾਫ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਬੇਚੈਨੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇਕ ਸਕ੍ਰਾਓਡ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਕਮ ਵੀ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਹਥਿਆਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਕੇ. ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਨਕਸਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਤਰਨਤਾਰਨ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਾਰਡ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਕਸਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਤਰਜਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ, ਗਿਆਨ ਸੰਘਾ, ਸਰਦਾਰਾ ਮਾਹਿਲ, ਜੈਮਲ ਪੱਤਾ, ਸਰਬਜੀਤ

ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਨ ਕਾਫੀ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦ ਖਤਰਨਾਕ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਤੇ ਹੋਰ ਕੈਦੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਸਟਾਫ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਠੀਕ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਸਲੇਖਾਨੇ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਹਥਿਆਰ ਉਧਾਰੇ ਮੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਵਾਂ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਕਾਫੀ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਤਲ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਟਰਾਂਜਿਸਟਰ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 40 ਬੰਦੇ ਵੀ ਇਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜੀਵ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹਥਿਆਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਿੰਟੋਵਿਡ, ਜਗਤਾਰ ਮਹਿਲਾਂਵਾਲਾ, ਰਮੇਸ਼ ਰਾਣਾ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਮਰਨਾ ਹੋਏ ਉਹ ਖੁਦ ਗਾਰਡ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲੈ ਲਏ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ - ਬਰਨਾਲਾ

'ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਲਸ ਸਮੂਹ 'ਚ ਭੇਜੀ ਗਈ'

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਨਰਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਹੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਸਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ "ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ।" ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਜਦ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦਸਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੱਟਿਸ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉਬੇਕੇ ਦੀ ਪੀ ਏ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਮੱਦ ਨਹੀਂ

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਗਿਣਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਸਿਆਸੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਅਣਲਿਖੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿਸਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਦਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਮੱਦ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਫਸੋਸ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਮੱਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਵੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਤਲੁਜ-ਯਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹਿਰ ਬਣ

ਰਹੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਾਈ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਨਹਿਰ ਕਦੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਵੇਗੀ? ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਣੀ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਲਾਜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੰਗਾ-ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੰਗਾ-ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਮੱਦ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ ਵੀ ਦੰਗਾ-ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੁਲਸ ਦਾਖਲਾ ਪੁਛੇ ਬਿਨਾਂ

ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 19 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਪੁਲਸ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।' ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਇਜ਼ਹਾਰ ਆਲਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਅਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵਧੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 9 'ਤੇ

Makanji

JEWELLERS LTD.

Largest 22Kt Gold Jewellery

Manufacturers and Retailers

In North America

Vancouver

Toronto

Custom Made 22 Kt Gold Jewellery

6644 Main St., Vancouver, B.C. V5X 3H3

(604) 324-7646

Toronto (416) 469-0505

Free 1-800-663-MASA (B.C. & Alberta)

Vancouver Gold Line (604) 324-6696

1448 Gerrard St., East, Toronto, Ontario, CANADA M4L 1Z8

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਗਾਈਡ

TRAVEL

2086 Live Oak Blvd., Suite D
Yuba City, CA 95991

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਫਿਜ਼ੀਨੀਏਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

671-6060

Open 7 Days a Week

Great Service Is Our Business

Fully computerized for
all your travel needs

ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਜ਼
ਵਿਉਪਾਰ ਜਾਂ ਮਨਪ੍ਰਚਾਵੇ ਲਈ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਫੁਨ ਕਰੋ

- Homes
- Ranches

- Commercial

- Industrial
- Exchanges

MLS

(916) 671-4817

Broker: Dr. Gulzar S. Johl
2086 Live Oak Blvd.
Suite C
Yuba City, CA 95991

Fly any
Air Line of
Your Choice

Travel Concepts

Full Service Travel Agency
Air Line Tickets to anywhere in the World

- Bargain Flights
- Special Round Trip Fares
- Low, low economic fares
- Passport Visas
- Notary Public
- Passport pictures
- 5 minute service

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੋ ਤਾਂ ਹਰ
ਇਕ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਸਾਰੇ ਲਵੋ

459 Palora Ave. Yuba City, CA 95901

(916) 671-3922

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੂਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ
ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਸਾੜੀ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਨਿਪੁਸਕ ਕਿਹਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਜ਼ਿਲਾ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਖੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਆਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਰਾਜਸੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਪਾਂਡੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਰੱਖਿਆ। ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪਾਂਡੇ ਦੀ ਅਰਥੀ ਦੇ ਜਲੂਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਹੁਲਾਸ਼ਾਜੀ ਅਤੇ ਪਥਰਾਓਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪਾਂਡੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮੁਦਈ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਇਹੋ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਡੀ ਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਸਲੇ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਅਤੇ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਵਲੋਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਪਾਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਜੈਤਵਾਨੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨਾ-ਅਹਿਲ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਐਮ ਐਲ ਏ ਨਾਲ ਝੜਪ ਹੋ ਗਈ। ਸਿਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਵਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਨਿਪੁਸਕ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਤੇ ਫਿਰ ਗਰਮ-ਗਰਮੀ ਹੋਈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਮਾਰਕਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ।

300 ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ — ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਲਗਭਗ 300 ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੀ। ਉਹਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਇਕ ਚੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ।

ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਬੇਇੰਗ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਅਗਵਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਹ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜਮੇਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਵਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੁਬਈ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਕੇਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ 6 ਹੋਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 24 ਅਗਸਤ 1984 ਨੂੰ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ (ਏ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਪਾਂਡੇ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਖੰਨਾ ਦੇ ਇਕਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਅਸਤੀਫਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਏਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲਾ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਮੇਲਾਨਾ ਹਬੀਬੁੱਲ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਰਤਰਫ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰਹੀ ਤਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ 'ਚ 20 ਮਰੇ

ਕੁਲੰਬੇ — ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝੜਪਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 20 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਝੜਪਾਂ ਉਦੋਂ ਹੋਈਆਂ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਬਾਟੀਕੋਲਾਈ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਛਾਪਾਮਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 8 ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲੇ ਮੁੱਠਭੇੜ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਟਰੱਕ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਣ 'ਤੇ 7 ਫੌਜੀ ਵੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 11 ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

'ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ'

ਜਲੰਧਰ — ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਇਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਮਾਸਟਰ ਖੇਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਈਨ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਖਾਨਾਜੇਗੀ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਲਾਈਨ ਹੀ ਮਸਲੇ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 7 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨੌਬਤ ਆਏ। ਜੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗੇ ਕਿ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ ਦੀ ਕਠਿਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ।

ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਚਾਰ
ਅੰਬੀਕਾ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਫੂਡ ਸਟੋਰ, ਡੇਲਟਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਰਿਹਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ: ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪਰਿਹਾਰ (ਪਿੰਡ ਕਰਨਾਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ) 73 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ 22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚਲ ਵਸੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੱਖੇ ਸਧਾਰਨ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ। ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਪਵੇਗਾ।
ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਰਿਹਾਰ — 525-6278

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ
Passport Photos 5 Mins. Service
Quality Portraits
Our Bussiness Weddings
Super Photo Studio
9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta
Memories Restored
ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫਟੀਆਂ
ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ
ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੱਲਰ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
Off. 589-4668
Res. 596-3770

RIVER SIDE AUTO MOTIVE LTD.
34374 VYE RD. ABBOTSFORD, B.C. V2S N42
ਐਸਟੇਟਵੇਰਡ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਤੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
ਕਾਰ ਦੀ ਆਟੋ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਰਿਪੇਅਰ, ਬਾਡੀ, ਵਿੰਡਸ਼ੀਲਡ ਤੇ ਟਿਊਨ ਅਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ
ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
All types of Auto Repairs, Body Work, Mechanical Repairs and Painting, Auto
upholsitry and Windshields
ICBC claims accepted
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
(PAUL) Dhaliwal
Ph. Bus. (604) 852-1970 Res. 853-4257
RIVERSIDE
B. (Paul) DHALI WAL

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਗਾਈਡ

ਫਰੇਜ਼ਨੋ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਓ ਤੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ, ਗਰੇਸਰੀ, ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਖ਼ੀਦੋ

Ph. (209) 456-9491

INDICA IMPORTS — 4925 E. King Canyon Road, FRESNO, CA. .

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

LONDON FASHIONS

1494 E. Bridge St., YUBA CITY CA. Ph. (916) 673-6634

PETE ELLIS DODGE

ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ, ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਜੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

(408) 738-0400

Credit or no Credit

CALL:

Jessie Grewal

2 to 5% over Dealer Cost

Pete Ellis Dodge

1095, West El Camino Real

SUNNYVALE, CALIFORNIA 94087

Kamla Emporium

● ਮਸਾਲੇ ● ਆਟਾ ● ਗਰੇਸਰੀ ● ਕੱਪੜੇ
● ਸਾੜੀਆਂ ● ਰੀਕਾਰਡ ● ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਡੀਓ
ਮੁਵੀਜ਼ ● 220 ਵੋਲਟੇਜ਼ ਅਪਲਾਇਸਿਜ਼
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਖਬਾਰ ਵੀ ਇਥੋਂ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ

2974 - Aborn Road, SAN JOSE, CA.

ਇੰਦਰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(408) 270-2070

Jyoti Emporium

ਆਪਣੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਜਯੋਤੀ
ਇੰਮਪੋਰੀਅਮ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਖਬਾਰ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

1029 - Blossom Hill Road, Suite 5

SAN JOSE, CA. 95123

Ph. (408) 265-0106

1615 Mckee Road,

SAN JOSE, CA. 95116

Ph. (408) 259-8988

GILL'S AUTO SALES

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਹੂਲਤ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(916) 671-3667

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਾਂ ਮਾਈਕਲ ਸ. ਸਮਰਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1455 - FRANKLIN ROAD, YUBA CITY, CA.

KANG UP HOLSTERY

CUSTOM UPHOLSTERING

UPHOLSTERY FURNITURE MADE TO ORDER

Estimates Submitted/Pick-up & Delivery

Ph. (916) 673-6594 or 674-2500

Res: (916) 673-3387

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਫਾ, ਚੇਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਸਾਮਾਨ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

632 N. WALTON, ROAD, YUBA CITY, CA.

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸਮਾਗਮ

—ਗੁਰਮੇਲ

25 ਜਨਵਰੀ, 1987 ਨੂੰ ਕੋਮਾ ਹਾਲ ਨਿਊ ਵਿਸਟਮਿਨਸਟਰ ਵਿਖੇ ਇਧਾਨਾ ਵਲੋਂ ਵਿਛੜੇ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਵਪੂਰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਧਾਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿੰਨ ਬੈਨਰਜੀ ਹੋਰਾਂ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਤਰਲੋਚਨ ਬਰਾੜ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਦਰ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਏ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਲਿਆ।

ਮੱਖਣ ਟੁੱਟ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਰਾਜਸੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਆਈਆਂ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਿਤਰਕ ਜਾਣ ਲਈ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਮੱਖਣ ਟੁੱਟ ਦਾ ਇਹ ਯਤਨ ਵਧੀਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਪਏ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ।

ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਆਦਿ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ।

ਕੋ-ਆਪ ਰੇਡੀਉ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਚਰਨਪਾਲ

ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਇਕ ਸਰੋਤੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ।

ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਇਧਾਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿੰਨ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਆਏ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ।

ਤਕਰੀਬਨ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਰਾਮ 'ਚ ਡੁੱਬੇ ਸਰੋਤੇ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤੇਗਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਬੰਧ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਪਿਛੋਂ ਦਿਤੀ ਹੈ। 'ਕੈਟੋ ਇਨਸਟੀਚਿਊਟ' ਦੇ ਬਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰ ਸ਼੍ਰੀ ਟੈਡ ਗੈਲਟ ਕਾਰਪੋਂਟਰ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਾਥੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਾਜਸੀ ਵੱਖਵਾਦ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਫੌਜੀ ਸ਼ਾਸਕ ਦਾ ਭਾਂਵਾਡੋਲ ਸਾਬਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰੋਂ ਵਿਰੋਧਤਾ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਰਪੋਂਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਵਜੋਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੰਗਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਰੂਸ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਉਕਾ ਪੁਕਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਪੁਜੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ 12ਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੈਨਾ ਹੈ, ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਨਵੀਨਤਮ ਹਥਿਆਰ ਹਨ, ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸਦਕਾ ਹਨ। ਇਸ ਅਮਰੀਕੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਿਲੀ ਬਦਲੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਉਲਟ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ

ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। 1965 ਦੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਜਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਵਰਤੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਹਨਸਨ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਅਵੱਸ਼ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਤੀਬਰ ਹੋਏਗੀ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝਿਤਨ ਵਧੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

ਰਾਜੀਵ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ — ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਠੀਡਰਬਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੇ ਕਿ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕੀ ਹਨ?' ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ 'ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਜਾਣੂ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ 26 ਜਨਵਰੀ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਇਕ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣ।

ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ 'ਚ ਪੁਲੀਸ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ

ਜਲੰਧਰ — ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਗਸ਼ਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 1.10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਤਨੀ ਰਕਮ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਲਈ ਗਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟਰੋਲ ਜਿਹਨਾਂ ਪੰਪਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਕਾਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਕਾਏ ਦਿਓ ਫਿਰ ਹੋਰ ਤੇਲ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ 'ਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 1.10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਲੰਧਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹੀ ਰਕਮ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤਾਂ ਚਾਲੂ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲ ਜਾਏਗਾ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਦਾ 100 ਰੁਪਏ ਰੇਂਜ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਹੈ ਪਟਰੋਲ 'ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦਾ ਖਰਚ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੱਡੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਗਸ਼ਤ ਲਈ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

Fine Automotive Ltd.

15220-56th. Ave., Surrey, B.C. V3S 4N7

Automotive Repairs & Services

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ 10% off ਅਤੇ ਫਰੀ courtesy Car

- ☐ Tune ups
- ☐ Brakes
- ☐ Shocks
- ☐ Lubrications
- ☐ Exhaust
- ☐ Gas
- ☐ Electrical Welding
- ☐ Propane Conversion

Sarjit Hunjan Ph. 576-2014

Malkiat Hoonjan Service Manager

ਸਿਆਸੀ ਵਿਅੰਗ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ

ਬਾਦਲ ਲਈ ਘਿਉ ਦੀ ਪੀਪੀ

ਜਦੋਂ ਸ.ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਜੱਬਲਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਦ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਨ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਸ.ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਕ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੀ ਪੀਪੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, “ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਅੰਗ—ਸੰਗ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਪੁੰਨੀ ਚੋਪੜਨ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਹਿ ਦਾ ਦੁੱਧ ਰਿੜਕ ਰਿੜਕ ਕੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਕੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਰੁੱਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਬੜਾ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਦਾ ਲੀਡਰ ਹੈਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੋਲਦਾ ਰਹੀਂ। ਐਵੇਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਢਾਈਕਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਥੇ ਹੀ ਠੰਘ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਵੇ, ਚਾਚਾ—ਭਤੀਜਾ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇਗੇ। ਉਦੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਰਾਜ ਭਾਗ ਚਲਾ ਸਕੋ। ਕਾਕਾ, ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹੀਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਕਰਾਂਗੀ ਸੁਣਿਐ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਬਥੇਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੱਖਣਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਜ਼ਨ ਘਟਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਕ ਨਾਮੰਨੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਚ ਹੱਥੀਂ ਜੋੜੀ ਘਿਉ ਦੀ ਪੀਪੀ ਬੰਨ੍ਹ ਹੀ ਦਿੱਤੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਟੇਵੇਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਪਿਛਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਘੁੱਟ ਕੁ ਪੀ ਕੇ ਦਿਨ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਇਕ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਟਿਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਟੇਵੇਂ ਨੇ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦਿਆਂ ਕੱਤਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਾਹਨੇ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ

ਹੋਇਆ। ਭਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ 5-7 ਬੰਦੇ ਰੋਜ਼ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 21-22, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਕਿ ਰੋਡੀਓ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਉੱਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮਰਨ ਦੀਆਂ ਹੀ ਖਬਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।”

ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਨਵੀਸ ਦੀ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਕੱਢ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਲਉ, ਇਸ ਨੇ ਚਾਰ ਕੰਮ ਲਿਖ ਭੇਜੇ ਹਨ। ਇਧਰ ‘ਮਿਡ ਟਰਮ’ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਤੁਰੰਤ ਕਰ ਦਿਓ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ ਤਕ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹਦੇ ਲੱਗਦੇ ਸਾਰ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਇਹਦੇ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਕਰਨਗੇ? ਇਹ ਤਾਂ ਇਹੋ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ।”

“ਜੇ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ‘ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਬਾਦਲ ਦੀ ਆਉਣੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਟੋਹੜੇ ਦੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਫੌਜ ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸੋਚੇਗੀ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਖਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤਾਂ ਲੁਕੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਭੱਜ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਵੜਨੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁੱਟਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਮਾਤਤ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕਿੱਡੀ ਸਿੰਧੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਓ, ਫੌਜ ਬੁਲਾ ਲਓ ਤੇ ਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਜੜ ਦਿਓ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੀ ਮੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ?”

“ਲਿਆ ਕਾਕਾ, ਇਕ ਪੈਗ ਹੋਰ ਪਾ, ਇਕ ਬਕਾਵਟ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤੇ ਦੂਜਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਟੇਵੇਂ ਨੇ ਲਹੂ ਪੀਤਾ ਹੋਇਆ?”

ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ ਰਾਜੀਵ

ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਮਾੜਾ ਘੋੜਾ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਸ਼ਨ ਖਾਣ ਵਿਚ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਢਹਿ—ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਆਖਰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਅੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ:—

“ਟੁੱਟਾ ਖਾ ਗਿਆ ਬਟੂਆ,

ਰਿਹਾ ਟੁੱਟੇ ਦਾ ਟੁੱਟਾ।”

ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੋ ਹਾਲਤ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਸਾਡੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੜੇ ਤਗਮੇ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਏ। ਐਨਾ ਖਰਚ ਕਰ ਕੇ ਇੰਨੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖੱਟੀ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜਿਆ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੁਪਿਆ ਡੁਕਦੇ ਨੇ ਸਗੋਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀਰੋ ਲੁਕੇ—ਛਿਪੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਖੇਡ ਲਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਆਪੋ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਕੇ ਬਗਲਾਂ ਵਜਾ ਲਿਆ ਕਰਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਵਾਰਮੂਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਬਾਣੀਏ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜੀਵ ਜੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਲੈਣ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਟੇਂਡਰਡ

ਤੋਂ ਵੀ ਥੱਲੇ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖਰਚ ਘਟਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਘਟਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਿਖਾਰੀਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਲੀਡਰਹੀਟੇ ਸਿੱਖ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਵਜ਼ੀਰ ਸ.ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਲੀਡਰ—ਰਹਿਤ ਕੌਮ ਹਨ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਸਦਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਸ.ਖਿਆਲਾ ਪੰਥਕ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਗਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਾਪਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਗਜ਼ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਪ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੀਡਰ ਐਸੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਸੀ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੀਡਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕੋਟਲਾ ਕਟਾਈ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਰਹਿਲੂਆਈ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਕੇ ਕੋਟਲਾ ਰੱਖ ਦੇਣ ਵੇਰ ਦੂਜੇ ਗੋੜ ਉਸੇ ਦੇ ਮੌਰ ਸੇਕ ਛਡਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੀਡਰ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਅੰਗਿਆਰ ਹੀ ਛਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਬਦਲੀਆਂ ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਝਾੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ।

ਸ.ਖਿਆਲਾ ਤਾਂ ਖੁਦ ਬਹੁਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਆਪ ਵਧੇਰੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਸਵਿੱਚ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਣ ਤੇ ਫੇਰ ਖੁਦ ਹੀ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਜਾਣ।

ਇੰਦਰਾ ਦੇ ਲਾਡਲੇ

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕੁਝ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਨਾਥ ਮੁਕਰਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰਦਾਰੀ ਥੱਲੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸੱਜਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿਨ ਭਗਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ “ਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਸੀ ਹੋਜਲੀ” ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੁਕਰਜੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ “ਅਸਲੀ ਤੇ ਵੱਡੀ ਹੀਰ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ” ਵਾਂਗ ਅਸਲੀ ਇੰਦਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਅਖਵਾਇਆ ਕਰੇਗੀ।

ਮੁਕਰਜੀ ਬਾਬੂ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਰਾਹ ਰੋਕ ਲਏ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ “ਘਰ ਮੁੜਨ ਲਈ” ਵੀ ਵਿਉਂਤ ਰੱਖ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਸੌਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ “ਇੰਦਰਾ ਦੇ ਕੁਖੋਂ ਜਣੇ ਪੁੱਤਰ” ਆਪਣੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆਂ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਣਗੇ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’

ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

581-4473

(ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ 10.00 ਤੋਂ 5.30 ਵਜੇ ਤੱਕ)

★ ਮੈਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਓ ਜਾਂ ਮੌਤ ।

ਪੋਟਰਿਕ ਹੇਨਰੀ

CAR CITY

13286 King George HWY, Surrey

Ph. 584-7666

Used ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਕ ਅੱਪ ਠੀਕ ਤੇ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਖ਼ੀਦੋ

We Buy, Sell and Trade

Financing Available

O.A.C.

ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

ਜਗਰੂਪ (ਜੱਗਾ) ਰਾਏ

Mon. - Fri. 9 a.m. to 9 p.m.

Sat. — 9 a.m. to 5 p.m. [Sunday on Appointment only]

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ

To protect your family, your mortgage, or to ensure your childrens' education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S. RANDHAWA

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

Metropolitan Insurance Companies

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਤੇ

ਜ਼ੋਰ

ਯਮੁਨਾਨਗਰ — ਇਥੋਂ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਛੱਡਰੋਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਇਕ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਕਿਲੋ ਬਦਮ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਟੇਜ ਤੇ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਹੁਣ ਮੈਂ 73 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਬਿਮਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਏਗਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।' ਏਨੇ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਦੱਬੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਚੋਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਝਗੜੇ ਸਾਰੇ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਹਨ, ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਕੋਣ ਛੱਡਦਾ ਹੈ।' ਸੋ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਬੈਠੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਗੜੀ ਤੇ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਛੱਡਰੋਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜੇ ਲੋਕ ਦਲ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣ। ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਚੋਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਜਲਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਜਲਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੁਲ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਲੋਕੋਂਵਾਲ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤੇ 9 ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਅਬੋਹਰ-ਵਾਜ਼ਲਕਾ ਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਅਧੀਨ ਜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਲਦੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਉਹੋ ਸਮਝਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਤੇ ਤਜਨ ਲਾਲ ਦੋਵੇਂ ਭਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਟੀ. ਵੀ. ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਮਨੀਲਾ — ਫਿਲਪਾਈਨੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਜਨਰਲ ਰਾਮੋਸ ਨੇ ਇਕ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਬਾਗੀ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਾਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਪਰ ਫਿਲਪਾਈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਾਜ਼ਨ ਅਕੀਨੋ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕੀਨੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਬਾਰੇ ਹਿੰਦ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸੰਧੀ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਕਲਾਰਕ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਬਾਰੇ ਸੰਧੀ ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ

ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਮਜ਼ ਚੈਰਿਸ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਧੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਆਖੀ ਜਦ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਧੀ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਧੀ ਦਾ ਸੁਝਾਓ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੀ ਸੰਧੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਧੀ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ।

ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਛੜੇ ਕਿਉਂ ਹਾਂ? ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੁੱਬ ਕਿਉਂ ਮਰਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਲੰਬੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸਮਾਜ 'ਚ ਫੈਲਾਏ ਗਏ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੇ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੁੱਬੀਵੀ ਲੋਕ ਵੀ ਜੋੜੀ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਜਾਦੂ, ਟੂਟੇ, ਚੁੜੇਲ, ਰੂਹਾਂ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਡਾ ਅੰਦਰਲਾ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਜਾਦੂ, ਰੂਹਾਂ, ਚੁੜੇਲਾਂ ਆਦਿ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਤੇ ਕਲਪਨਿਕ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਯੱਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਜਮਾਨੇ 'ਚ ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬੈਤਲੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੋੜੀ ਲਈ ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਜਾਦੂ, ਟੂਟੇ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਪੁਰਾਤਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਪੌਦਿਆਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਸ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੜਤਾਲ-ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੁਰਾਤਨ ਬੈਤਲੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਤੇ ਵਿਹਲੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਲਾਦ ਅੱਜ ਵੀ ਹਰ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 'ਸਿਆਣਿਆਂ' ਤੇ ਰੇਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੁਆਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਜਾਦੂ, ਟੂਟੇ, ਚੁੜੇਲ, ਰੂਹਾਂ ਆਦਿ ਇਹ ਸਭ ਸੱਚ ਹੈ? ਇਹ ਸਭ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਜੋ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚਮਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁੱਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰਚੀਆਂ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਇਬਰਾਹੀਮ ਟੀ. ਕਾਵੂਰ ਦਾ ਨਾਂ ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ, ਚੁੜੇਲਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਹਿਮ-ਭਰਮਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਪਰਦਾ ਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਵਹਿਮ-ਭਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ।

The 2000% RRSP.

Your RRSP is a long-term investment. So it demands long-term performance.

And Canada's best record of long-term performance is what you'll get from an Industrial Growth Fund RRSP.

Certainly, we don't know of any RRSP-eligible investment that can match this record: over 19 years, Industrial Growth has achieved total growth of almost 2000%.

That means that \$10,000 invested in 1967 is worth \$209,364 today.

That equates to a 17.4% average annual compound rate of return for nearly two decades — a direct result of the conservative but growth-oriented money management strategy of Mackenzie Financial Corporation.

If the best RRSP is what you're looking for, why settle for anything less?

For a full package of information, including specific comparisons with other investments, return the coupon or call.

Gurcharan Rampuri
Regal Capital Planners Ltd.
#100 - 1525 Robson St.
Vancouver, B.C. V6G 1C3
Bus: 684-3111 Res: 986-2883

Industrial Growth Fund

Looking both ways. To manage your RRSP.

☐ Please send me more information on an Industrial Growth Fund RRSP and its 2000% growth record.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ PROV _____ POSTAL CODE _____

PHONE _____

(Home) _____ (Business) _____

*All figures to Dec. 31, 1986 with dividends reinvested. 19-year total growth: 1993%. One-year return: 8.05%. Any offer made only by prospectus.

BUYING & SELLING

Farms, Home, Lots and Apartments

Contact:

Dilbag Singh Johal

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

Ph. Off. (604)438-8161

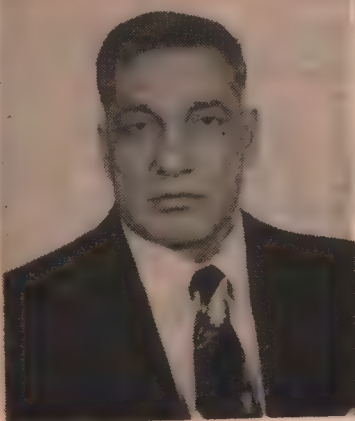
Res. 325-0588

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਤਰਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Canada Trust Realtor

The Canada Trust Company

2629 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5H4

ਕੀ ਸਤਾਸੀ ਵਿਚ ਚੁਰਾਸੀ ਕੱਟੀ ਜਾਏਗੀ?

—ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ—

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ “ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਗੋੜ” ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਜੇ ਮੁੜ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਇਹ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਫੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਗੋੜ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਉਲਝਣਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਪਰ 1984 ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਲ “ਚੁਰਾਸੀ ਦੀ ਫਾਹੀ” ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰੇਸ ਵਿਚ ਹੈ, ਭੜਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮਰਨ-ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਹਿਮਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਵੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਲ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਪਾਸੋਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਹੋਣਹਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿਓ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਉਤੇ ਭਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਜੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਪੌਸ਼ ਮੰਨਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਪੁੱਤਰ ਨਾ ਪੁਰਕਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਫਿਟਕਾਰ। ਪਿਓ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਪਿਓ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪੁੱਤਰ, ਜੇ ਸਾਂਝੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਤਾਬੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ ਤਾਂ ਫੁੱਟੀ ਕੋਡੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ। ਪੁੱਤਰ ਕਚੀਚੀ ਵੱਟ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਬਾਲਗ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਕੌਣ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੁਕਾਵਟ

ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਬੜੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ—ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਰੁਕ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਉਤੇ ਅਮਲ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਅੱਗੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਦਹਿਸ਼ਤ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਓ। ਇਕ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨੇਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦੇ ਦਿਓ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਫਲਾਣੀ ਤਾਰੀਖ ਤਕ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿਓ; ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਲਓ, ਨੀਮ—ਵੱਜੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਕਹੋ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਓ। ਜਦੋਂ ਸਭ ਹਥਿਆਰ ਪਕੜੇ ਜਾਣ ਫੇਰ ਸਭ ਧਿਰਾਂ ਬੁਲਾ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਭ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਏ। ਜਾਣੇ, ਇਹ ਸੱਜਣ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰਾ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਲਈ

ਤਿਆਰ ਬੈਠੀ ਹੈ; ਜੇ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਨੌਜਵਾਨ।

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਗਲਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਇਹੀ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਅੰਸ਼ ਹੀ ਹਨ। 1985 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਡਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੋਤਾ ਹੋਣ ਤਕ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੇਤਾ ਹੈ। ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਜਰਨੈਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ. ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਕਾਰਗਰ

ਅਕਾਲੀ ਕੁਝ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਅਮਨ—ਪਸੰਦ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ। ਹਥਿਆਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੋਕ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਸਾਨੂੰ ਫੜਾਉ। ਫੇਰ ਭਾਈ। ਗੱਲ ਕਿਸ ਡਰ ਨਾਲ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ? ਇਹ ਪੱਥਰ ਉਤੇ ਲਕੀਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਉ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਡਰਾਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਸਾਡਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਰਾਵਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰ ਰਹੀ। ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੁਚਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਜੇ ਖੁੱਡਾ ਝੱਲ ਕਾਂਡ ਵਰਗਾ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਹੁੱਧਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਇਕੋ ਫਿਰਕੇ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਨਿੱਤ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕੋ ਫਿਰਕੇ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਡਰਾਵੇ ਦੀ ਥਾਂ

ਮੁਖ ਡਰਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ—ਪਸੰਦ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਡਟੇ ਹੋਏ ਸੰਗਠਤ ਦਲਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਡਰਾਵਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਫਰਵਰੀ ਤਕ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਲਿਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਚੋਂਦਾਂ ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਕਿਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਸੀ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਘਾਟੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿਚਣ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਬੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਹਨ। ਤਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਗਠਤ ਧਿਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਹੀ ਹਨ। ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਝੁਕਣਾ ਅਤੇ ਝੁਕਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਰੂਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ।

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰ ਕੇ ਤੁਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਉਤੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਦਸ ਵੀ ਸਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੱਥੇ ਫੀਸਦੀ ਸਿੱਖ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਨਾ ਝੁਕਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੋਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸਮਝੋਤੇ ਵਿਚ ਉਸ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੋਣ—ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹੁੱਧਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਦ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਨਵਰੀ, ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟਵਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਖਤ ਘਾਟ ਹੈ। ਸੰਗਠਤ ਹਨ, ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਨ ਪਰ ਵੱਡਾ ਨੇਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹਿੰਸਾ ਨਾ ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਨਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਖੋਪੇ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵੱਲ ਇਕ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਯੁੱਧ ਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਫਲਾਣੀਆਂ ਫਲਾਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੜਾਈ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਿੰਸਾਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਨ—ਪਸੰਦ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਕੌਣ ਹੈ? ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾਉਣ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਨਿਰਣਾ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਨਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

MALKIT PARMAR

REAL ESTATE SERVICES

ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਗਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਲਕੀਤ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Bus: (604) 590-1321 Res: 589-2650

8699 - 120th St., North Delta, B.C.

ਇਕ ਗੀਪੋਰਟ

ਕੈਨੇਡਾ-ਸੋਵੀਅਤ ਮਿਤਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੋਬੀ ਬਰਨਜ਼ ਅਮਨ ਦਿਵਸ ਡਿਨਰ

ਸੁਫੀ ਅਮਰਜੀਤ

25 ਜਨਵਰੀ 1987 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ-ਸੋਵੀਅਤ ਮਿਤਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰੀ ਦੇ ਸੰਨੀ-ਸਾਈਡ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸਕਾਟ ਲੈਂਡ ਦੇ ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਕਵੀ ਰੋਬਰਟ ਬਰਨਜ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਕ ਟੈਰਾਸੋਫ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ "ਬੀਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜੇ" ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਲੇ ਧੁੰਨਾਂ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜੇ ਦੇ ਮਗਰ ਕੁਝ ਸਕਾਟਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ-ਸੋਵੀਅਤ ਮਿਤਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਡ ਡੋਰਨ ਨੇ ਸਕਾਟਸ਼ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰੋਬੀ ਬਰਨਜ਼ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਬੰਦ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ "ਰੋਗਸ" (ਕਲੋਜੀ ਦਾ ਇਕ ਪੈਕਟ ਕੀਮਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਕੱਦੂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਤਿੱਖੀ ਫੂਰੀ ਨਾਲ ਕੱਟਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ-ਸੋਵੀਅਤ ਮਿਤਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਕ ਟੈਰਾਸੋਫ ਨੇ ਰੋਬੀ ਬਰਨਜ਼ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਉਪਰ ਪੈਰ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਬਰਨਜ਼ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਬਰਨਜ਼ ਵਲੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਲਾ ਦੀ ਉਚਤਾ ਨੂੰ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਮੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਪੁਤਰ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੜਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁੱਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕਵਿਤਾ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਲਿਖੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਿਅੰਗ ਆਤਮਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ।

ਬਰਨਜ਼ ਦੀ ਇਕ ਵਿਅੰਗਮਈ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਟੈਰਾਸੋਫ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਇਕ ਐਤਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੇਤ ਵਿਚੋਂ ਆਲੂ ਪੁੱਟ ਲਏ, ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੋਲ ਉਸ ਦਿਨ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਚਰਚ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਬ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਭੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਵਧੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਟੈਰਾਸੋਫ ਨੇ ਬਰਨਜ਼ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਇਨਕਲਾਬ ਵਿਚ ਝੁੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਰਨਜ਼ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਕਵੀ ਬਰਨਜ਼ ਇਕ ਸੱਚਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀਵਾਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਏਸੇ ਲਈ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਸੀ। ਮਿ: ਟੈਰਾਸੋਫ ਵਲੋਂ ਕਵੀ ਬਰਨਜ਼ ਤੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹਿਆ।

ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਲਿੰਮ ਨੌਰਸ ਨੇ ਬਰਨਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਉਪਰ ਜਾਮ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਤਰ ਓ. ਪੈਡਗਾਮ ਨੇ ਦਿਤਾ। ਫਿਰ ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਨ ਨੇ ਜਾਮ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਤਰ ਐਚ. ਬਾਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸੁਫੀ ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ ਆਖਰੀ ਟੋਸਟ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: ਰੋਬੀ ਬਰਨਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੰਗਾਰਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁਖ ਵੰਗਾਰ ਅਮਨ ਲਈ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਉਠੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੋਰ ਕਰੋੜਾਂ ਅਮਨ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੈਂਕੜੇ-ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਨ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਏਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਨਿਕਾਰਗੋਆ, ਚਿਲੀ, ਨੰਬੀਬੀਆ, ਫਿਲਪਾਈਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠਤਾ ਦਰਸਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆ, ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵੱਜੋਂ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪਾਂ, ਨਵ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੌਸ਼ ਵਰਗੇ ਲੋਟੂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਇਕੱਠਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੁੱਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਅਰਥਾਂ ਡਾਲਰ ਬਹਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਏਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਜੀਦਾ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਲੋਂ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਇਕ ਤਰਫਾ ਐਟਮੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਲੰਬੀਆਂ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਮ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਟਸ਼ ਡਿਨਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਹੋਈ।

ਮਿਸਟਰ ਬਰਾਇਨ ਮਕੈਂਬੀ ਨੇ ਕਵੀ ਬਰਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਸਕਾਟਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਬੜਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅੱਠ ਸਕਾਟਸ਼ ਡਾਨਸਰਜ਼ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਦੀਆਂ ਟੀਊਨਾਂ ਉਪਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਕਾਟਸ਼ ਡਾਨਸ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸੀ।

ਚਿਲੀ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਬੜੀਆਂ ਸੁਰੀਲੀਆਂ ਧੁੰਨਾਂ ਵਿਚ ਚਿਲੀ, ਪੀਰੂ, ਕੁਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਬੁਲੀਬੀਆ ਤੇ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਿਠਾਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਲੰਬੀਆਂ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।

ਅੰਤ ਉਪਰ ਸਟੀਵ ਗਡੋਰਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਗਾਇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਏਕਤਾ, ਅਮਨ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਕ ਟੈਰਾਸੋਫ ਵਲੋਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਵੀ ਰੋਬੀ ਬਰਨਜ਼ ਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟ — ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

● ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ — 'ਗੱਪਸਤਾਨ'

— ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ?

● ਸਾਡੀ ਪਾਲਿਸੀ — 'ਗੱਪਸਤਾਨ'

— ਜੇ ਗੱਡਾ ਦੇਵੇ ਉਸੇ ਦੀ ਝੋਲੀ ਚੁਕਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ !

● ਇਕੋ ਦਿਨ 'ਚ 7 ਕਤਲ

— ਤੇ ਤੂੰ ਕੱਛਾਂ ਵਜਾਈ ਚੱਲ !

● ਬਰਨਾਲਾ ਹਾਈਕਮਿਸ਼ਨਰ

— ਪਲੇਟਾਂ ਧੋਣ ਵਾਲਾ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

● ਕਰਾਚੀ ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ ਬਲਾਤਕਾਰ

— ਵੱਜੀ ਚੁੰਡਲੀਆਂ ਏਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ?

● ਇਕੱਠਤਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ — ਜਥੇਦਾਰ

— ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਡੱਢੂਆਂ ਦੀ ਪੰਜੇਰੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨੱਥ ਪਾਵੇਗਾ ?

● ਗੱਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾਂ

— ਕੋਰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਹਾਈਆਂ ਪਾ ਕੇ ਕੌਣ ਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

● ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਔਲਾਦ

— ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਹੀ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

● ਅਹਿਮਕ

— ਦਾਰੂ ਪੀ ਕੇ ਪਟੋਲੇ ਬ੍ਰਿਜ ਵਿਚ ਕਾਰਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ !

● ਅਫਵਾਹਾਂ

— ਨਹੀਂ, ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ ਹੀ ਗਿੱਠ ਗਿੱਠ ਉਬੜਨ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ !

● ਅਸਲਾ ਲਿਜਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ — ਇਕ ਖਬਰ

— ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੁਣ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ — ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ ਪਿਆਰਿਓ ?

● ਜ਼ਹਿਰ

— ਕਿਸ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿਚ ? ਇਹ ਤਾਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰ ਕੌਣ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

● ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

— ਖਾ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ !

● ਸਿਪਾਦਕ ਵੱਲ ਪੱਤਰ

— ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖ ਕੇ ਉਤਰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਏਨਾ ਵਕਤ ਕਿਥੇ ਹੈ ?

● ਅਕਾਲੀਓ

— ਬਾਜ਼ ਆ ਜਾਓ ਝੂਠੇ ਲੀਡਰਾਂ ਤੋਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੀ ਵੇਚ ਕੇ ਖਾ ਛੱਡਣੇ !

ਹੈਕੜੇ ਨੇ ਝੁਹਾਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਤੁਕਲਕ ਬਿਹਾ
ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਰਜਾ ਕਹਿਣਾ
ਚਾਹੋਗੇ...

■ BUYING

■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhani,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਲਮਗੀਰ ਤੇ ਪੁਲਸ ਛਾਪੇ ਦਾ ਦੌਸ਼

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਕਟਿਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੇ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਲਮਗੀਰ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਛਾਪਾ ਮਾਰਕੇ ਸਾਰੇ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਾਵਾਂ ਦੇ 50 ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕੋਈ ਇਕ ਘੰਟਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਦੋ ਦਰਜਨ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅੰਦਰ ਆਏ ਜਦ ਕਿ ਭਾਰੀ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੀ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਛਾਪੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪਰ ਉਹ ਤਿੰਨ ਯਾਤਰੂ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਫੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਆਏ ਦਿਨ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਫਿਰ ਹਥਿਆਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਆਈ ਡੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਲਸ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਫੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਗਰੁਪ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰੁਪ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਉਤੇ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਫੜਨ ਲਈ ਪੁਲਸ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਬਚਾ ਸਕਣ।

ਪੰਨਾ 14 ਦੀ ਥਾਂ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰਲਵਾਂ ਅਤੇ ਡਟਵਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੰਗਾਂ ਕੀ ਹੋਣ? ਮੰਗਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੰਨਵਾਉਣੀਆਂ ਹਨ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਕ ਰਾਏ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਇਨ ਬਿਨ ਮੰਨਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੰਗਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਪੁਰਾਣਾ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੇੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਇਕ ਹੀ ਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾ ਕਾਰਨ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਮਾਹਰ ਕਰਨ। ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਕੈਦੀ ਛੱਡੇ ਜਾਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਢਾਈ ਸਾਲ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕੀ। ਫੌਜੀ ਭਰੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕੇ ਨਿਆਇਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਪੀ. ਹਨ—ਇਕ ਵਜ਼ੀਰ ਵੀ ਹੈ— ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ; ਦਾਗ਼ੀ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਭਟਪਟੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੰਗ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਡੀਕਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਹੀਂ, ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਦੇ ਸੂਬੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹੀ ਇਹ ਮੰਗ ਮੰਨਣ ਲਈ ਦਬਾਉ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਵੀ, ਇਹ ਮੰਗ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਗ ਪੰਜਾਬ—ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਧੜੇ ਆਪਣਾ ਸਥਾਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਟਪਟੀ ਲੋੜ, ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਉਹ ਮੰਗਾਂ ਤੁਰਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਗਪਗ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ।

ਕੁੱਝ ਕਿਹਾ ਜੋ ਹਰ ਪਲ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਅੰਦਰ। ਆਖਰ ਨੂੰ ਫਸ ਗਿਆ ਉਹ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਜਲ ਅੰਦਰ। ਮੁਕੰਨੀ ਕੁ ਹੈ ਬੁਲੰਦੀ ਕਿਹੜੀ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਇਹ, ਤੇਰਾ ਕਮਾਲ ਤਕਦਾ ਆਪਣੇ ਕਮਾਲ ਅੰਦਰ। ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਲਭਦੇ ਸਾਂ ਰੰਗ ਆਪਣਾ, ਆਖਰ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਕਦੇ ਹਾਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਭਲ ਅੰਦਰ। ਹੋਰਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਕਾਹਦਾ, ਆਖਰ ਉਹ ਹੋਰ ਨਹਿਰੇ, ਤੇਰਾ ਵੀ ਕੁਝ ਕੁ ਹਿੱਸੇ ਮੇਰੇ ਝੁਵਲ ਅੰਦਰ। ਸੁਣੀਐ ਕਿ ਝੁਬ ਕਿਸੇ ਉਹ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਦੇ ਵਿਚ, ਸਾਕਾਰ ਜੋ ਮਖਪਦਾ ਸੀ ਇਕੋ ਹੀ ਫਾਲ ਅੰਦਰ। ਪਾਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕੰਬਲੀ, ਠੰਢੀ ਪਈ ਸੀ ਧੁਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਸੀ, ਮਾਰੂ ਸਿਆਲ ਅੰਦਰ। ਦਿਲ ਦੇ ਉਦਾਸ ਪੱਤਣ ਉਮਰਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਏਦਾਂ, ਜੀਵਨ ਕਿ ਹੋਣ ਜੋਗੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਭਲ ਅੰਦਰ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਡੀਕਿਆ ਹੈ, ਹਿਜਰਤ ਦੀ ਬਾਤ ਪਈ ਆਪਾਂ ਵਸਲ ਅੰਦਰ। ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਸੇਕ ਸੀ ਕੁਝ, ਕੁਝ ਲਿੱਖ ਸੀ ਦੋਸਤੀ ਦਾ, ਜੰਗਲ 'ਚ ਖੁਸ਼ ਗੁਜ਼ਰੀ ਸਾਡੀ ਸਿਆਲ ਅੰਦਰ। ਜਲਬੇ ਤੇ ਤਰਕ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਮੇਲ ਹੁੰਦਾ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੋਤ ਮਖਪਦੀ ਐਸੇ ਖਿਆਲ ਅੰਦਰ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਛੇਰ ਮੇਰੇ ਚੁਭਦੇ ਅਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ, ਪਰ ਦਿਲ, ਦੀ ਬਾਤ ਕਹਿਨਾ ਜਲਬੇ ਦੇ ਤਲ ਅੰਦਰ।

ਹਨੇਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਤਸੱਵਰ 'ਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਹੋਵੇ। ਤਿਰੀ ਯਾਦ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਈ ਹੈ ਮੇਰੂੰ, ਜਦੋਂ ਦੂਰ ਤਕ ਗਤ ਹੀ ਗਤ ਹੋਵੇ। ਖਿਆਲਾਂ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮੇਲ ਸਦਕਾ, ਨਿਗਾਹਾਂ ਨਿਗਾਹਾਂ 'ਚ ਸੌ ਥਾਤ ਹੋਵੇ।

26 ਨੂੰ 'ਲੋਕਰਾਜ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਦਮਨ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨਿਟ ਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜਸਟਿਸ ਏ ਐਸ ਬੈਂਸ (ਰਿਟਾਇਰਡ) ਨੇ ਕੀਤੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਿਆਰ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਕ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਿਆਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਖਿਆ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਜੱਫਾ ਮਾਰ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੇ ਕੌਮੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ, ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਕਾਂਡ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਦ

ਤਹਿਰਾਨ — ਈਰਾਕ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਉਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਈਰਾਨ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਈਰਾਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨ ਤੇ ਤਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ।

ਈਰਾਕ ਨੇ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਈਰਾਨ ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਬੰਬ ਬਰਸਾਏ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ 2000 ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਸ ਬੰਬਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਈਰਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਜਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਈਰਾਨੀ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਈਰਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਬਸਰਾ ਵੱਲ ਹੋਰ ਦੋ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 1200 ਈਰਾਕੀ ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਰਾਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਾ ਪਛਾੜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਈਰਾਕੀ ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my Subscription for the year(s)..... I may be sent the newspaper at the following address :
Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

Thinking of travel? We can save your time, trouble & money

ATAC

Express International Travel

(1986) Ltd.

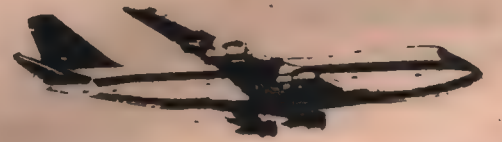
(ਨਵੀਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਧੀਨ)

5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

Phone (604) 321-8777

Complete travel arrangement for business and Pleasure

Special Seat Sale Fare to

India, Pakistan, London, Fiji, Hawaii and many
many more

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀਟ ਸੇਲ ਕਿਰਾਏ :

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ
ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ :

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਾਂਗੇ।

CALL US FIRST

ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ
ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ :

ਅਜੀਤ ਕੰਗ
(604) 321-8777

ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਿਹ ॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ ॥

“ਕੋਊ ਭਯੋ ਮੁੰਡੀਆ ਸੰਨਿਆਸੀ, ਕੋਊ ਜੋਗੀ ਭਯੋ ਕੋਊ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ, ਕੋਊ ਜਤੀਅਨਮਾਨਬੋ ॥
ਹਿੰਦੂ ਅੰ ਤੁਰਕ ਕੋਊ, ਰਾਫਜ਼ੀ ਇਮਾਮ ਸਾਫੀ, ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ ॥
(ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਆਓ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ
ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਈਏ!

MALKIT SINGH MUTTI
ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਤੀ
TREASURER—ਖਜ਼ਾਨਚੀ
522 - 7167

SARWAN SINGH DEOL
ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ
SECRETARY- ਸਕੱਤਰ
524 - 4175

GURDEV SINGH DEOL
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ
PRESIDENT—ਪ੍ਰਧਾਨ
588 - 4369

BEANT SINGH SEKHON
ਬਿਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ
VICE PRESIDENT—ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
588 - 0749

GURDEV SINGH DHALI WAL
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
VICE SECRETARY—ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ
524 - 6061

BACHAN SINGH GURAM
ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ
MEMBER—ਮੈਂਬਰ
270 - 4607

ਖਾਲਸਾ ਦਿਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਸੱਭ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਆਪ ਸੱਭ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ।

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਕਾਰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਮੂਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਦ ਭਾਵਨਾ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਠੱਕਲ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਸੀ ਈਰਖਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਫਸਾਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਪਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਕਰਨ ਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪ ਸੱਭ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉ।

SANTOKH SINGH BASRA
ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ
VICE TREASURER—ਮੀਤ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
524 - 8271

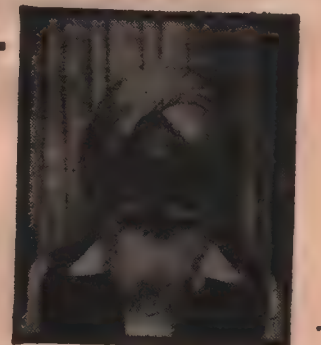

BHAG SINGH SANDHU
ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
MEMBER—ਮੈਂਬਰ
324 - 2510

ਸ੍ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ
ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉ

ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪਤਾ

ਖਾਲਸਾ ਦਿਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੁਖਸਾਗਰ) ਦੀ ਚੋਣ ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ 1987 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਾਈਨਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

GAJJAN SINGH RAI
ਗੱਜਨ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
MEMBER—ਮੈਂਬਰ
525 - 6893

HARNEK SINGH THIND
ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ
MEMBER—ਮੈਂਬਰ
589 - 4830

TARLOK SINGH BAINS
ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
MEMBER AUDIT COMMITTEE
ਮੈਂਬਰ ਐਂਡਿਟ ਕਮੇਟੀ
521 - 1787

BALBIR SINGH BAHT
ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ
MEMBER AUDIT COMMITTEE
ਮੈਂਬਰ ਐਂਡਿਟ ਕਮੇਟੀ
937 - 5388

SARBEN SINGH CHANDI
ਸਰਬਨ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ
MEMBER AUDIT COMMITTEE
ਮੈਂਬਰ ਐਂਡਿਟ ਕਮੇਟੀ
594 - 9476

GURDEV SINGH GILL
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
MEMBER—ਮੈਂਬਰ
939 - 6246

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟ - ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਡ ਉੱਪਰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਆਡੀਟੀਵੀਕੇਸ਼ਨ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਜੀ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਨ ਅੱਗੇ ਭਾਈ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ

ਵੱਲੋਂ ਦਰਦ ਭਰੀ

ਅਪੀਲ

ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ।

ਗੁਰ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਕਿ ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ (ਫਰਿਆਦ) ਕਰਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਐਨਾ ਝੂਠ ਦੇਖਕੇ, ਨਾ ਜਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੁੱਬਾ ਮਾਰ ਉਠਿਆ। ਮੈਂ 1945 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਂਝਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਜਾਂ ਪਰਾਈਵੇਟ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ ਸਭ ਭੈਣ ਭਾਈ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਦੇ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਹੋਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਤਨੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਾਉਣ ਕਰਾਂਗਾ, ਏਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸਲੇਟ ਵਿਚ ਵੀ ਖੜੇ ਹਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਸੋ ਹੋਇਆ ਉਸਤੋਂ ਉਲਟ, ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਆਵੇ ਤੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸਾਈਨ ਤਾਂ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਂ 10 ਵਾਰ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੀ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਫਾਰਮ ਵੰਡਕੇ ਭੋਲੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਈਨ ਕਰਵਾਏ ਸੈਂਕੜੇ ਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ। ਏਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਘਰ ਬਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਫੂਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਹ ਆਹ ਬੰਦੇ ਸਾਈਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੁਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਬਾਈ ਲਾਅ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆ ਕੇ 10 ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਖੋ, ਪੁਛਣ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੇਖੋ ਜੀ ਕੌਣ ਪੁਛਦਾ ਇਹ ਤਾਂ ਐਮੇ ਜਾਪਤਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਬਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਈਨ ਕਰੋ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਰਡ ਘਰੇ ਹੀ ਬਣਕੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਖੋ ਇਹ ਕਿੱਡਾ ਪਾਪ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਗਲਤ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਣ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਕੋਈ ਪੈਨੀ ਮੱਥਾ ਨੀ ਟੇਕਦੇ। ਸੰਗਤ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਹੁਣ ਸੋਚ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਕਿ ਏਸ ਮੁਲਖ ਵਿਚ ਕੌਣ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਸ਼ੋਭਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣ। ਘਰ ਬੈਠੇ ਬੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਿਰਧ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੇ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੁੱਖ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਜਾ ਕੇ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖਦਾ ਹੋਇਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਲੂਕ ਤੇ ਇਹ ਨਜਾਇਜ਼ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਾਂ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਸਲੇਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਲੇਟ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਓ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਰਲਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਵਿਤਕਰੇ ਦੂਰ ਕਰੀਏ।

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਕੇ ਪ੍ਰਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਚਾਈ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ

ਹੋਏ ਇਕੱਤਰ ਮਿਲੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ, ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰੋ ਲਿਵ ਲਾਇ

ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਕੇ ਹੋਵੇ ਜੋੜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵੈਸਹੁ ਸਫਾ ਵਿਸਾਏ।

ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਭੈਣ ਭਾਈ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਰੇ ਮੈਤੋਂ ਫੂਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟ ਲਿਸਟ ਫੂਨਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋ ਖਿਆ ਕਰਨੀ।

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦਾਸ

ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ, ਰਿਚਮੰਡ।

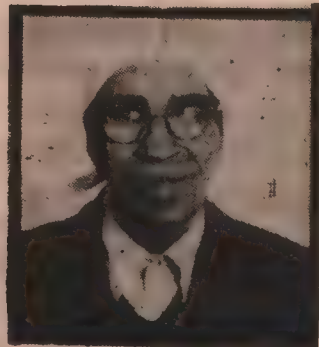
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਨ ਅੱਗੇ ਭਾਈ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ

ਵੱਲੋਂ ਦਰਦ ਭਰੀ

ਅਪੀਲ

ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ।

ਗੁਰ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਕਿ ਸੰਗਤ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ (ਫਰਿਆਦ) ਕਰਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਐਨਾ ਝੂਠ ਦੇਖਕੇ, ਨਾ ਜਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰ ਉਠਿਆ। ਮੈਂ 1945 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਂਝਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਜਾਂ ਪਰਾਈਵੇਟ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ ਸਭ ਭੈਣ ਭਾਈ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਦੇ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਹੋਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਤਨੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਾਉਣ ਕਰਾਂਗਾ, ਏਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸਲੇਟ ਵਿਚ ਵੀ ਖੜੇ ਹਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਸੋ ਹੋਇਆ ਉਸਤੋਂ ਉਲਟ, ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਆਵੇ ਤੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸਾਈਨ ਤਾਂ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਂ 10 ਵਾਰ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੀ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਫਾਰਮ ਵੰਡਕੇ ਭੋਲੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਈਨ ਕਰਵਾਏ ਸੈਂਕੜੇ ਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ। ਏਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਘਰ ਬਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਫੂਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਹ ਆਹ ਬੰਦੇ ਸਾਈਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੁਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਬਾਈ ਲਾਅ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆ ਕੇ 10 ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਖੋ, ਪੁਛਣ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੇਖੋ ਜੀ ਕੌਣ ਪੁਛਦਾ ਇਹ ਤਾਂ ਐਮੇ ਜਾਪਤਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਬਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਈਨ ਕਰੋ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਰਡ ਘਰੇ ਹੀ ਬਣਕੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਖੋ ਇਹ ਕਿੱਡਾ ਪਾਪ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਗਲਤ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਣ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਕੋਈ ਪੈਨੀ ਮੱਥਾ ਨੀ ਟੇਕਦੇ। ਸੰਗਤ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਹੁਣ ਸੋਚ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਕਿ ਏਸ ਮੁਲਖ ਵਿਚ ਕੌਣ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਜ਼ਾਭਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣ। ਘਰ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਿਰਧ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੇ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੁੱਖ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਜਾ ਕੇ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖਦਾ ਹੋਇਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਲੂਕ ਤੇ ਇਹ ਨਜਾਇਜ਼ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਾਂ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਸਲੇਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਲੇਟ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਓ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਰਲਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਵਿਤਕਰੇ ਦੂਰ ਕਰੀਏ।

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਕੇ ਪ੍ਰਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਚਾਈ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ

ਹੋਏ ਇਕੱਤਰ ਮਿਲੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ, ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰੋ ਲਿਵ ਲਾਇ

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਕੇ ਹੋਵੇ ਜੋੜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵੈਸਹੁ ਸਫਾ ਵਿਸਾਏ।

ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਭੈਣ ਭਾਈ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਰੇ ਮੈਤੋਂ ਫੂਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟ ਲਿਸਟ ਫੂਨਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋ ਖਿਆ ਕਰਨੀ।

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦਾਸ

ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ, ਰਿਚਮੰਡ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ

ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰ

ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਚੋੰਬੀ ਰਿਆਸਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪ੍ਰੈਸ ਸਚਮੁੱਚ ਹੀ ਚੋੰਬੀ ਰਿਆਸਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਧਰ ਪ੍ਰੈਸ ਜਿਥੇ ਨਿਰਪੱਖ, ਯਥਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬੜਾ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਉਥੇ ਬੜਾ ਹੀ ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਫਾਣਬੀਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿ ਤਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਟਰਗੇਟ ਸਕੈਂਡਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਨੇ ਹੀ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਿਕਸਨ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ (ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ) ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਖੌਤੀ ਚੈਰਿਟੀ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਿਟ ਸਕੈਂਡਲ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਤੁਲੇ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗਲਪੁਰ ਜੇਯੂ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਬੱਦਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀਪਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਬਣ-ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਸਕੈਂਡਲ (ਜਿਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਲ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ) ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾਂ ਲੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨਾ (ਜਿਸ

ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨਣੀ ਪਈ) ਆਦਿ ਮਾਮਲੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੇ ਉਠਾਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਅੱਖ ਨਾਲ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕੀ ਫਿਰਕੂ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰਕੂ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਫਿਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ (ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ) ਹਾਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਬਰਾਂ ਘੜਨ ਜਾਂ ਲਗਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ., ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ, ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਲੀਡਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਰਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਦੇ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 'ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ' ਅਨੁਸਾਰ ਖਬਰਾਂ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਲਾਹਾਂ ਬਰਦਿਆਂ 'ਪ੍ਰੀਸ਼ਾ ਪੱਤਰ' ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰ ਖਬਰ ਇਕ ਖਬਰ ਹੈ—ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ। ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਬਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਰੇਝੇ ਮਰੋਝੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਸਹੀ ਤਥਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੇਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਇਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ

ਗੋਲਰੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

AMAN REALTY

1223 MARICHAM ROAD, WINNIPEG, MAN. R3T 4B1

ਵਿਨੀਪੈਗ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵੇਚ ਵਿਚ ਹਰ ਸੇਵਾ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- ਘਰ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਲਾਕ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
- ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ 7% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
- ਅਪਰੇਸ਼ਨ, ਮਾਰਗੇਜ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ, ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਭੇਜਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ

Bus: 269-4411 Res: 261-7598 Pager 942-0141 #5697

BALDEV S. BEDI
M.A.S.A. (Hons.)
BROKER & COMMISSIONER
FOR OATHS

ਮੁਫਤ
ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ 8 ਸਾਲਾਂ
ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ
ਉਠਾਓ!

GIL'S NEW & USED

Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
— Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

582-8726

121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ

ਲੰਡਨ — ਲੰਡਨ ਵਿਚਲੀ ਇਕ ਖੁਰੀਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਮੁਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਨ। ਕੌਨਰੇ ਰਿਸਕਸ ਨਾਮੀ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਤੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਨਰੇ ਰਿਸਕਸ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਧਨਾਢਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਮੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਖੁੱਖਰ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਜਾਂ ਧਾੜਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ 200 ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 700 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ 1985 ਵਿਚ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੰਬੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੰਬੋ ਜਹਾਜ਼ “ਕਨਿਸ਼ਕ” ਨੂੰ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਤਟ ਨੇੜੇ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਏ ਜਾਣਾ ਸੀ ਇਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ 329 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਗਵਾਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੁਖ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ: ਹਵਾਈ ਧਾੜਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ

ਲੈਣ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਝਿਜਕ ਨਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਧਾੜਵੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਮਾਂਡੋ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੇ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਚੌਕਸੀ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਹੁਲੀਏ ਸਬੰਧੀ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਚੌਕੀਗ ਦਾ ਕੰਮ ਏਨਾ ਦਿੱਲਾ ਹੈ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ 1985 ਵਿਚ ਏਥਨਜ਼ (ਯੂਨਾਨ) ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਦਾ ਇਕ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੇ 55 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੇ ਮਾਲਟਾ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਭੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੋਤਾਹੀ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਅਰਬ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਰਾਚੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪੈਨਾਮੈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ 20 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 87 ਹੋਰ ਫੱਟੜ ਹੋਏ।

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ ● ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ● ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ● ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ ● ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ● ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ● ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੋ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ “ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ”

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਜਾਂ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ

ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ● ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ● ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

NORTH-WEST FRUIT MART

726 SARGENT AVE. WINNIPEG, MAN. R3E 0B2

Ph. 772-8719

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ

- ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ - ਭਿੰਡੀ, ਕਰੇਲੇ, ਕੱਦੂ, ਧਨੀਆ ਆਦਿ
- ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਧੀਆ ਗਰੋਸਰੀ — ਵਧੀਆ ਮਸਾਲੇ ● ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ, ਵਿਆਹ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ
- ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ

ਪੰਮ ਕਲੇਰ

Locations Realty Inc.

36, Roslyn Road, WINNIPEG, MAN. R3L 0G6

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

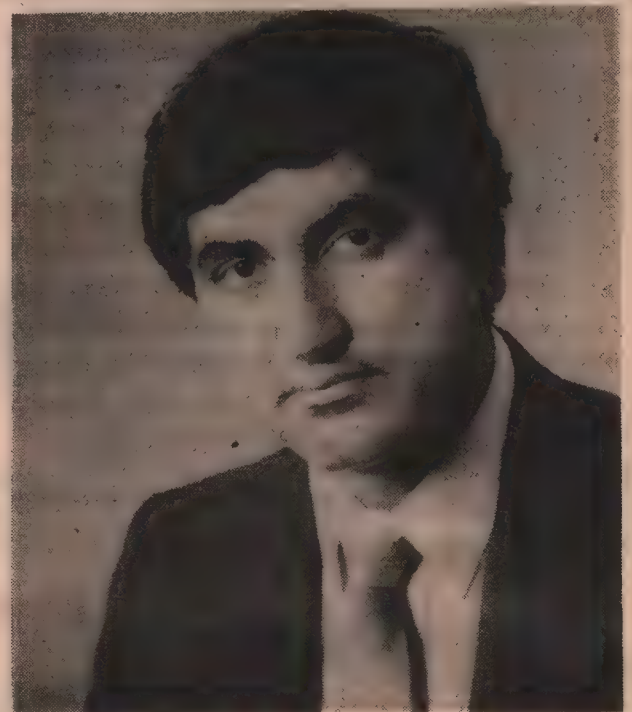
LOCATIONS
REALTY INC.

ਪਾਲ ਬਾਹੀਆ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(204) 477-4600 (24 hrs.)

Res. 694-3550

Dorion Insurance Agency

ਡੋਰੀਅਨ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ :—

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ● ਵਿਊਪਾਰ ● ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ ● ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ● ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ। ● ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ● ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

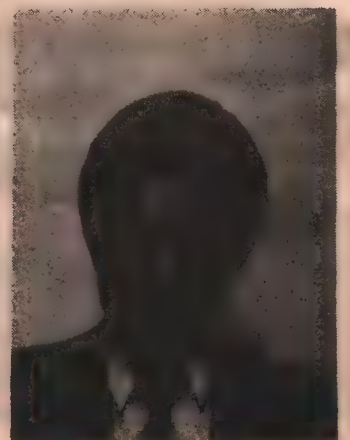
ਫੋਨ : 772-3301

775-1061

509 ELLICE AVE. WINNIPEG, MAN.

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੇਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

Commissioner for oaths

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਲ ਕੀਤਿਆਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ “ਧਰਮ ਯੁੱਧ” ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝ ਕੇ ਰੱਖਣ, ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਕਰਨ, ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਦਮ ਮਾਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਵਕਫੇ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

“ਧਰਮ ਯੁੱਧ” ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੱਤਾਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀਅਤ ਦੇ ‘ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ’ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਭੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਿਉਪਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਗੱਟ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੀ ਮੱਦ ਉੱਪਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ—ਦਰ—ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਰੋੜ੍ਹਕਾ ਪਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਪੱਖ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ: ਇਕ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਓ, ਦੂਜਾ, ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੇਕ—ਨੀਅਤੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਗੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧੱਕਤ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ—ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ—ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨ—ਉਭਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਸਫ਼ਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੇਕ—ਨੀਅਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ, ਜੋਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਭਰੋਸਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ—ਵਸਾਉਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ‘ਚੋਂ’ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਇਖਲਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਬਦਜਨ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਰੂਪ ਥਰਸਟ (26)

ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ: ਥਰਸਟ

(ਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ)

ਸਮਝੌਤਾ ਗਲ—ਸੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ

ਕੇਂਦਰ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਵਰਤ ਕੇ ਜ਼ਿੱਤਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੰਡ ਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 26 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵੇਖ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ‘ਨਿਆਣੇ’ ਕਾਂਗਰਸੀ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਰਨਾਲਾ—ਥਲਵੰਤ ਸਰਕਾਰ। ਸਿਆਸਤ ਗੰਦੀ ਖੇਡ ਹੈ—

ਕਹਾਵਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਇਆ ਕੁਰਸੀ ਖਾਤਰ, ਕੇਂਦਰ ਨੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਖਾੜਕੂ ਅਤੇ ਨਰਮ ਦਲੀਏ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦੂਰੀ ਵਧੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ—ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਤਸੱਦਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਤੁਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੰਗੜਾ ਕਰਕੇ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ਟੋਹੜੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ੰਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜ਼ੁਲਮ ਨਹੀਂ ਸਹਿੰਦੇ, ਨਾ ਹੀ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਗਲ—ਸੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

1. ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ; 2. ਸਿੱਖ ਫੌਜੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ; 3. ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ; 4. ਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 5. ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲੇ ਬੰਨ ਕੇ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲ—ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ (28)

ਮਦਦਗਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਇਕ ਸੰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੁਰਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਲਈ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕਾਰ—ਆਮਦ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਲਝੀ ਤਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਅਹਿਮ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ—ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ—ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸਰ ਉਲਟਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ

ਹਲਵਾਰਾ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਲੋੜ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ (ਵਰਤਮਾਨ) ਹਾਕਮ ਧੜੇ ਕਦੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇ ਹਾਲਾਤ ਉਨੀ—ਇਕੀ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣਗੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਏਨੇ ਪੈਚੀਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੁਣ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਖਾੜਕੂ ਸੰਗਠਨ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਹਿਜਰਤ ਹੋਈ ਸੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਵਲ ਇਹੋ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਜਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਹਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਤੋਂ ਉਠ ਗਿਆ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ’ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੁਣ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਰੇ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਜਿਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਮਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਅਮਰਜੀਤ ਦਿੱਲੋਂ (32)

(ਜ਼ਿਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ)

ਪਿੰਡ ਦਬੜੀਖਾਨਾ

ਬਾਸੀ ਰੋਟੀ ?

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਬਾਸੀ ਰੋਟੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦ ਹੋਣਾ ਪੈਣੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਵੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੇਖੇ, ਪੰਜਾਬ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਖੁਸ਼ਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਤੇ ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਵਿਚ ਲਾਲਭੋਂਗਾ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਜਹਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਗਾਣੀ (33),

ਪਿੰਡ ਉਗਾਣੀ (ਪਟਿਆਲਾ)

ਅਧੁਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ?

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸਗੋਂ ਪੰਥ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ—ਪੰਥ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ “ਲਾਬੀ” ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਮੰਤਵ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਇਕ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਤ—ਸੁਭਾਸ਼ ਬਾਬਾ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਫ਼੍ਰੰਟੀ ਚਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਫਾਇਦੇ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਲੋਕ ਹੀ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਕਾਤਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਚਾਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹੋ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤ ਪਿਆਰੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਸੰਵਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਕਿ ਸੰਤ ਸੁਭਾ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਘਟੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ “ਲਾਬੀ” ਨਾਲ ਇਕ ਅਧੁਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (37),

(ਪਟਿਆਲਾ)

ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਜੋ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖ ਮਸਲਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸਲਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉਚਾ ਕਰ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਮਿਠੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਟਿਕਾਉਣ ਦੀ ਗੀਤ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਲੁੱਖੀ ਸਾਂਦੀ ਵਸਦਾ ਰਹੇ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ

ਨਿਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (27),

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਰਗਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਮਾਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁਣ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੋਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ।

ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ (30),
(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)।

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੀਤ ਖਰੀ ਨਹੀਂ

ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ। ਅੱਜ ਇਥੋਂ ਤਕ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਨਾ ਆਉਂਦੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲਤ ਭਾਵਨਾ ਜਾਗੀ।

ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ (22),
(ਰੋਪੜ)।

ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲਵੋ

ਸੋ ਫੀਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਉੱਤੇ ਮਲੂਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜਣਗੇ।

ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦਾ ਲਾਲਚ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੱਟ (26),
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ
ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ,
ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ)

ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਂਜ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ 5-6 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ' ਹੀ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਇਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ।

ਮੰਗਤ 'ਕੁਲਜਿੰਦ' (30),
ਵਿਰਕ ਕਲਾਂ (ਬਠਿੰਡਾ)।

ਅਰਥ ਬਦਲ ਗਏ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਇਹੋ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਜੀਵ—ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰੀਦ ਹੋਇਆ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ। ਜਿਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਬਦਲਿਆ ਅੱਜ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਗੋਂ ਕੱਟੜਵਾਦ ਦੇ ਵਿਗਸਣ ਲਈ ਇਹ ਹੋਰ ਉਪਜਾਊ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇਕ ਵੀ ਮੱਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਕਮਿਸ਼ਨ—ਦਰ—ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ

ਖੁਦਾ ਮਾਰ ਪਾਵੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭੱਬੇ ਭਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਹੋਲੀ ਨੂੰ ਖੇਡਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਹੋਰ ਲੰਘੀ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਿਨ—ਬ—ਦਿਨ ਭਾਈਚਾਰਕ ਤਰੇੜਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਨਾਲ ਗੰਧਲਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਆ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧ ਹੋਏ, ਨੇ ਵੀ ਗਰਮਦਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਰਮਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਉਹ ਆਪ ਸੈਕੂਲਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਦੀ ਨਾਲੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਤਾਂ ਗਰਮ ਧੜੇ ਨੂੰ ਏਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹਾਸਲ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਹੱਕ ਮੰਗਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਖੋਹੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ" ਜੋ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਸਨ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਂਦਰ ਆਪ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲੜਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਵੀਹ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖਦਿਆਂ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਦੀ ਪਰਖ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਬਰਾਂ ਵਿਚ ਤੜਪ ਰਹੀ ਮਹਾਨ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤੁੰਬਾਂ—ਤੁੰਬਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਲੀਡਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਉਪਰਲੇ ਮਨੋਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਪਰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਹੌਲ ਅਵੱਸ਼ ਬਣੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੇਕਸੂਰੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਨੇ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਣਗੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ—ਜੋਗੇ ਹੋਣਗੇ।

ਯਸਪਾਲ ਮਾਨਵੀ (33)
ਰਾਜਪੁਰਾ ਟਾਊਨ

ਅੱਗ, ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੁੱਭਦੀ

11—ਨੁਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮੱਦਾਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਅਮਲ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬੜੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਜੋ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਠੀਕ ਹੋਲ ਨਹੀਂ। ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਾਵਨਵਾਦ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦਾਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਜੇ ਗਲਤ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਆਪੋ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੜਨਗੇ। ਅੱਗ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬੁਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (30)

ਪਿੰਡ ਸਿੰਧਵਾਂ (ਜ਼ਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਕੁਝ ਰਾਵਾਂ ਇਹ ਵੀ...

ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ—ਬਲੱਗ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ—ਬਲੱਗ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (26),
(ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਪਿੰਡ ਹੋਦਰ ਨਗਰ

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਲ ਕਰ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਸੁਖਾਵੇਂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਮੀਂਗਣਾ ਰਲੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਸੁਆਦ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ।

ਅਵਤਾਰ (29),
(ਪਟਿਆਲਾ)

ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਲੰਘਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ (22),
ਪਿੰਡ ਬੇਗੋਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਰਾਪ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੜ੍ਹਦੀ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਵਾਲੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰੀ ਕੀਹਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦਿਨ ਕੱਟੇਗੀ? ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਕੈਂਬ (18),
(ਮੋਹਾਲੀ)

ਕੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਾਲੁਕ ਨਹੀਂ। ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ (21)
ਪਿੰਡ ਝੱਜ (ਜ਼ਿਲਾ ਰੋਪੜ)।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖੇ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਖਤੀ ਵਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (31),
(ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)

ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਨਾ ਕੋਈ ਅਕਲਮੰਦੀ ਨਹੀਂ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਵੀ
ਹਾਵੜਾ (ਪੰ. ਬੰਗਾਲ)।

ਗੋਲੀਆਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜਮਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲਵੇ—ਕਿਥੋਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ? ਇਕੱਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਨੂਹ—ਠਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਆਸ ਕਰਨਾ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਦਾਤੋਵਾਸ (30),
(ਪਟਿਆਲਾ)।

ਅੱਜ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਫਿਰਕੂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਮਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਸੌਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਲੂ (23),
ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਪੁਰਾ (ਬਠਿੰਡਾ)

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਠਣਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਅਨਸਰਾਂ ਦਾ ਬੁਝਾੜ ਭੰਨਣਗੇ। ਦੇਵ ਭੁੱਲਰ (24)
ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰ (ਜਲੰਧਰ)

ਜੇਕਰ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (26),
ਪਿੰਡ ਅਗੰਮਪੁਰ (ਰੋਪੜ)

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ (22),
ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ (ਜਲੰਧਰ)

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਤਾਂ ਖੁਦ ਇਕ ਮਸਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸਲਾ, ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁਲਝਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ (22),
ਸ਼ੇਰਵਾਲੀ ਕੋਟ, (ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ)

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਫੌਜ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 25 'ਤੇ ਨੂਰ ਸੰਤੋਖਪੁਰੀ (27)

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

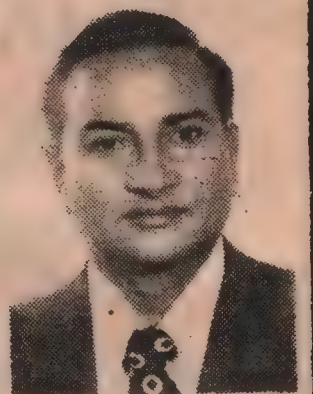
PH. 430-4233

- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW VISIT OR CALL
UNLESS YOU TRY

MR. GURU

ਪੰਨਾ 24 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਮਝੋਤਾ, ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਅਮਨ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ।
ਐਸ.ਸੀ. ਚੁਨੇਜਾ (22),
(ਅਬੋਹਰ)

ਹੁਣ ਤਾਂ ਖੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਰਕਤਾਣੂ, ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਟੀਕਾ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋਘੱਟ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪਛਤਾਵਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਾਰੂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼, ਸ਼ਾਇਦ, ਬਚ ਗੀ ਜਾਂਦਾ।

ਲਾਭ ਸਿੰਘ (24),

ਪਿੰਡ ਟੋਂਸਾ (ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)

ਗੰਦੇ ਅੰਡਿਆਂ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ। ਲੋੜ ਹੈ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲਣ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ।
ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ (24),
ਪਿੰਡ ਖੁੰਡਾ (ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)

ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਵਧਗਈ ਹੈ

ਇਹ ਆਮ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਕ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਆਣ ਵਸਿਆ। ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ੇਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੁਹੱਬਤ ਪੈ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਸੁਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਵੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਸਮਾਂ ਲੰਘਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦਿਲ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਖੱਲ ਦਾ ਕੋਟ ਬਣਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਵਿਚ ਖੂਬ ਆਨੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ੇਰ ਇਕ ਦਰਖਤ ਨਾਲ ਵੱਧ ਲਾ ਕੇ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਉਸ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਵਾਰ ਉਕ ਗਿਆ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਦਰਖਤ ਦੇ ਤਣੇ 'ਤੇ ਜਾ ਵਜੀ। ਤਣੇ 'ਤੇ ਡੁੱਪਾ ਟੱਕ (ਨਿਸ਼ਾਨ) ਪੈ ਗਿਆ। ਪਰ ਸ਼ੇਰ ਭੱਜ ਕੇ ਤਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਲੁਕਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਾ ਮਾਰਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੇਰ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਆਓ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਸੁਲਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਬਕ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀਏ। ਸ਼ੇਰ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਮੁਰਖ! ਹੁਣ ਸੁਲਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੀ ਰਹੀ ਐ? ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦਰਖਤ ਦੇ ਤਣੇ 'ਤੇ ਪਏ ਟੱਕ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਦੱਸ, ਕੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ?"

ਇਸੇ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੰਧ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਕੀਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਨੀਲਾਤਾਰਾ ਕਾਰਵਾਈ, ਨਵੰਬਰ-84 ਦੇ ਦੰਗੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹੋ ਰਹੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਣਖ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਅੱਗ ਦਾ ਲਾਵਾ ਫੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਲਾਵੇ ਦਾ ਕੁਝ ਮਲਬਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜੁਲਾਈ '85 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸਮਝੋਤਾ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰਾਜੀਵ—ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੋਤਾ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਸਿੱਖ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਹਿ ਤੇ ਅਕਹਿ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੇ ਆਉਣਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਮਝੋਤੇ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰ ਵੀ ਅਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ "ਸਿਧੂ" (21)

ਬਲਿਆਂਵਾਲੀ (ਜ਼ਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ)

ਵਕਤੀ ਅਮਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਮਸਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ - ਬੁਨਿਆਦ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਸਮਝੋਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਵਕਤੀ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਦੀਵੀ ਅਮਨ ਭਾਰਤੀ ਜੂਹ ਅੰਦਰ ਵਸਦੀਆਂ ਦੋਬੀਆਂ ਕੁਚਲੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਾ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦ੍ਰਿੜ ਜਦੋਜਹਿਦ 'ਚ ਪੈਣਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹੀ ਅਖੌਤੀ ਭਾਰਤੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰ ਕੇ ਸਹੀ ਰੂਪ 'ਚ ਇਕ ਜਮਹੂਰੀ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (25),

ਭਦੌੜ (ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ)

ਆਪੋ—ਆਪਣੀ ਡਫਲੀ

ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਮਨੋਰਥ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹੁਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੈਤਾਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਚੁੱਪ ਹਨ ਅਤੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਆਪਸੀ ਤਰੇੜਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਭਲਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਿਆ ਸਕੇਗਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ (ਵੈਸੇ ਹੁਣ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ)

ਮਨੋਜ ਧੀਮਾਨ (23),

(ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ)।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜੇਧੁਰ ਵਿਚਲੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਯੁਵਕ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਭਗੋੜੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਂਦ ਤਕ ਹੁਣ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸਮਝੋਤਾ ਹੁਣ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 95 ਫੀਸਦੀ ਅਮਨਪਸੰਦ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (26),

(ਡੇਹਰਾਦੂਨ)।

ਮਰਿਆ ਹਾਥੀ ?

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਕ ਆਦਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਰਾਇ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਾਂਗ ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਧਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਇਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ—ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (34),

(ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜੇਕਰ ਕਹਿ ਲਈਏ, "ਵਕਤੋਂ ਖੁੰਝੀ ਡੂੰਘੀ, ਗਾਵੇ ਤਾਲ—ਬੇਤਾਲ" ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਮਝੋਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਐਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਦਾ ਪੈਣਾ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦਾ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਝੋਤੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਖੁੰਝਾ ਵਾਂਗ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਆਦਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਝੋਤੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ

ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।
ਸੁਭਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਘਈ (28),
ਕੈਦੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, (ਬਠਿੰਡਾ)।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਖੁਲ੍ਹ—ਦਿਲੇ ਹਨ ਇਹ ਜਿੰਨੇ ਗਰਮ ਹਨ ਉਨੇ ਨਰਮ ਵੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨੌਜਵਾਨ—ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਸਹੀ—ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਕਟਾਰਾ (33),

ਮਾਹੁਆਣਾ ਬੇਦਲਾ

ਤਹਿਸੀਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ)।

ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੋ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੇਕਰ ਵਾਕਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਚਾਰਤਾਪ ਕਰਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (26),

ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ (ਬਿਹਾਰ)

ਲੜਾਈ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੁਵਕ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੋਣ, ਜਿਥੇ ਅਮੀਰੀ—ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖੇ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣ, ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਅੰਧ—ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਬੱਲੇ ਪਿਸ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਠੋਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਤੋਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੋਤੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਣੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ।

ਦਰਸ਼ਨ ਬਾਜਵਾ (19),

ਪਿੰਡ ਈਨਾ ਬਾਜਵਾ (ਸੰਗਰੂਰ)।

ਸਵਾਲ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ

ਸਵਾਲ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਹੈ। ਜੇਧੁਰ ਵਿਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਤਿਚਿਤ ਦੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਘੋਖੀਏ ਤਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਹਿਣਾ ਝੂਠਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਇਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਲਈ? ਦੋ ਬੇਤੀਆਂ ਵਿਚ ਧਰੇ ਪੈਰਾਂ ਵਰਗੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਲੋਕਰਾਜੀ ਗਣਤੰਤਰੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਝਦੀ ਨਹੀਂ।

ਗੁਰਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ (19),

ਸ.ਅ.ਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ)।

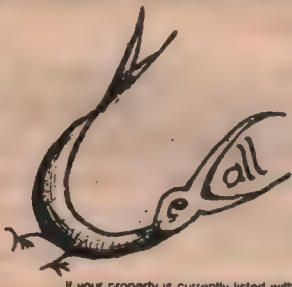
ਮਹਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ?

ਬੇਸ਼ੱਕ 'ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ' ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੂਹ ਤੇ ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇਕ ਰਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁ—ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ, ਜੋ ਹੁਣ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ) ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ

Lake View Realty

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

FREE Consultation for BUYING or SELLING

FREE Information on Financing

FREE Knowledge of your existing Mortgage

FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਕਰਾਰ—ਦਿੱਤਾ
ਜਾਵੇ—ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਛਾਣ ਗਏ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਅੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ.....

ਪੰਨਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ 'ਅਹਿਸਾਸ' ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।
ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ (19),
ਪਿੰਡ ਘੜੀਆਂ (ਜ਼ਿਲਾ ਰੋਪੜ)

ਲੋੜ ਸਿਆਸੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੈਥਿਊ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਵੈਂਕਟਰਮਈਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਿਸਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਦੇ ਰੋੜਕੇ ਨੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਰੂਹ ਹੀ ਨਿਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਚੱਕਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਤਿੜਕੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਖੂਨ ਖੂਨ ਹੋਈਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਵਿਸ ਘੋਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਾਸ਼! ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਅਮਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਤਕ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵਡੇਰੀ ਰਾਜਸੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਜਿੱਥੇ ਰੁੱਸੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ ਉਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪਕੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ (28)
ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਨਿੱਕਲ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕ—ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੁਕਸ ਕੱਢ ਕੇ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਨਾ ਹੀ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚਮਕਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੇਤਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਗੇ।
ਪਿੰਡ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (23)

ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਰ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਹਾਂ—ਪੱਖੀ ਅਸਰ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਂਹ—ਪੱਖੀ ਘੱਟ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕੀ ਟੁੱਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਂਦਲੀ ਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚੋਂ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਝੋਲਾ ਜਿਹਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਉਥੇ ਲੋਕ ਘੋਲ ਦੇ ਲਮਕ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਕਾਵਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਧੜੱਲਾ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ। ਪਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਮਿਟੀ ਖਿਸਕਦੀ ਦਿਸਣ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਰ ਗੋਲਾ ਵਰਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਣੀ ਇਸ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ।

ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ: ਕਰਨ ਨਾਨ ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਉਥੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਪਾਇਆ ਹੱਥ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਲ ਲੈ ਗਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੋਝੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਗਰਜ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਗਾਇਬ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣਾ ਸੀ।

“ਤਾਲੋਂ ਖੁੰਝੀ ਫੂਮਟੀ ਗਾਵੇ ਆਲ ਪਤਾਲ” ਦੀ ਅਖੌਤ ਵਾਂਗ ਅੱਜ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚਣਾ ਮੁਹੱਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਇਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਵੇਂ ਇਕਦਮ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਠੰਢੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਤੌਖਲਾ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਬੇਰੁਖੀ ਵੀ ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਪਿੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਉਪਰੋਂ ਉਪਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਖੇਖਣ ਕਰੀ ਜਾਣ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ (31)

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਪੰਨਾ 20 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਤਕ ਵੀ ਹਿੰਦੀ ਅਖਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕੁਝ 'ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ' ਐਡੀਟਰਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸੌਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਉਰਦੂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ

ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਨਾ ਦਰਕਾਰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਉਠਦੀ। ਮੰਗ ਉਠਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਦਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣਾ ਪਿਆ)।

ਮਾਰਚ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਪਰਵਾਨ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ—ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਵਿਚ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਿਜਨ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਿਮਾਚਲ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਉਨਾ ਜ਼ਿਲਾ ਅਤੇ ਡਲਹੌਜੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿਰਸਾ ਜ਼ਿਲਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਸਦਕਾ ਇਹ ਇਲਾਕੇ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇਕ ਉਰਦੂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਐਡੀਟਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਦਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵੱਡੀ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਉਨਾ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਭੱਤਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨਾ ਤਹਿਸੀਲ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਮੈਦਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਠੋਠ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ—ਹੁਣ ਵੀ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬੰਦੇ ਜੋ ਉਨਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਨਬੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ—ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੂ—ਸਿੱਖਾਂ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਆਏ ਹਨ, ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਤਰੇੜਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਲਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦੇ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ 'ਧਰਮ ਯੁੱਧ' ਮੋਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਗਰਦਾਨਿਆ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਹਾ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ) ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਹਰ ਮੰਗ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਕਦਮ ਨੂੰ 'ਫਿਰਕੂ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ' ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਤੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਮੋਰਚਾ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਰਾਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਜਲੰਧਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੱਤੀ, ਕੱਲਕੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਏ ਪਰ ਉਹ ਕੇਵਲ ਦੋ ਸੰਤਾਂ (ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ) ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਮੁੜਦੇ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਆਰਥਕ, ਪਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਇਹ ਕਥਿਤ ਭਾਵਨਾ ਕਿਉਂ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ—ਮੋਰਚੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ—ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ—ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ—ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ—ਕਿਉਂ ਕਈ ਸਿੱਖ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ? ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਬੰਧੀ ਆਮ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਿਥੇ ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 'ਠੀਕ ਠਾਕ'

ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ 'ਕਾਤਲਾਂ ਡਾਕੂਆਂ' ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹਗਾਹ' ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਇਸ ਹਮਲੇ ਲਈਸ਼ਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਕਸ਼ੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹਮਲੇ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਤੇ ਬੜੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰੈਸ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਜਾਬਰਾਨਾ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀਪਨ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹੀ ਲੁੱਟ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੋਰਸਾਂ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤ, ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣ ਅਤੇ ਝੂਠੇ, ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਫੇਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹੋ ਪ੍ਰੈਸ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਬਾਰੇ ਖਬਰਾਂ ਮਿਰਚ ਮਸਾਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਰਾਈ ਨੂੰ ਪਹਾੜ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੇ ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਚੌੜੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਛਾਪਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਫੌਜੀ, ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਦੇ ਚੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਾਕੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਾਏ 5-7 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ—ਉਹ ਅੱਗੇ ਫਿਰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਤਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੋਲਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਈ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਲੀਡਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਇਕ ਦੁਖਾਂਤ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਫਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਜਿਹੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ (ਚਾਰ ਤਖਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ) ਨੂੰ 'ਪੰਜ ਅਕਾਲ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ' ਲਿਖਿਆ। ਫੌਜ ਵਾਪਸ ਹਟ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਦੋਂ 29 ਸਤੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਈ ਸਥਾਨਕ ਪੱਤਰਕਾਰ (ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ 15-20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਥੋਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਨਾਂ ਲਿਖਵਾਉਂਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਦੁਖਾਂਤ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰ ਰਹੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਉਕਾ ਵਾਕਫੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਐਡੀਟਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਲੀਡਰੀ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਸਰਕੁਲੇਸ਼ਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭੜਕਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ 'ਪੰਥਕ' ਜਾਂ 'ਹਿੰਦੂਆਂ' ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਲੱਗੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੱਸਿਆ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋਈ।

ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ 'ਨੰਬਰ ਇਕ' ਹੀਰੋਇਨ ਹੈ ਦਾਜ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਰੂਪ ਸ਼ੁਕੀਨਟ ਦਾ, ਸੈਦਾਂ ਜੋਗਣ, ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਤੇ ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਆਦਿ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਫਿਲਮੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧੜਕਣਾਂ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਦੀ ਅਭਿਨੈ-ਕਲਾ ਤੇ ਉਹਦਾ ਹੁਸਨ ਨਾਲ ਨਾਲ ਝੂਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ "ਦਿਲ-ਵੈਂਕ" ਚੋਬਰ ਨੇ "ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ" ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਖਤ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ —

ਭਾਰਲਿੰਗ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿਸ ਰੱਬੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਇਹ ਖਤ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਗੱਲ ਹਾਂ ਗੱਲ, ਉਸ ਪਿਆਰੀ ਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਫੁੱਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਡੁੱਬ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੱਲ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਤਾਰਾ ਈ ਸਮਝ ਲੈ। ਪਰ ਇਹ ਤਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੁੱਬ ਜਾਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ:

“ਤੈਨੂੰ ਚੰਨ ਅਸਮਾਨੀ ਕਿਉਂ ਆਖਾਂ ਜਿਹੜਾ ਲੱਖ ਸੋਹਣਾ ਪਰ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੱਜਣੀ ਤੈਨੂੰ ਚੰਨ ਤੋਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ।” ਆਖਰ ਦਿਲ ਦੇ ਅਰਮਾਨ ਕਦੇ ਤੱਕ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਕਦਮ ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਇਕ ਨਿਗਰ ਵਫਾ ਹੈ, ਇਕ ਮੁਕੰਮਲ ਸਾਂਝ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ। “ਮਾਊਟੇਨਜ਼ ਕੈਨ ਫਲਾਈ, ਰਿਵਰਜ਼ ਕੈਨ ਡਰਾਈ, ਯੂ ਕੈਨ ਫਾਰਗੇਟ ਮੀ, ਬਟ ਨੈਵਰ ਕੈਨ ਆਈ।” ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੀ ਆਖਾਂ, ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਮੇਰੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ।

ਐਨ. ਪਾਲ. ਗੋਰਾਇਆ।

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਮਾਨੁਸ ਕੀ ਜਾਤਿ

ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਰਾਜ ਦੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ, ਚੌਧਰੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਮਾਤਮ ਦੀ ਸੌਣ ਵਿਛ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਾ ਖਾਧਾ, ਨਾ ਪਕਾਇਆ। ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਉਡ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਜੰਦਰੇ ਵੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਆਪਣੇ ਬੈਂਡ ਰੂਮ ਦੇ ਵਿਚ ਬੈਂਡ ਤੇ ਪਏ ਛੱਤ ਵੱਲ ਇਕ ਟਿਕ ਘੂਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਵਜਦੀ ਨਿਕਲਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਹਿਰ ਭਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕਦੀ ਪਰ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਕਿਸੇ ਫੁਟ ਪੈਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਜਵਾਲਾ ਮੁਖੀ ਵਾਂਗ ਭਾਸ ਰਹੀ ਸੀ।

ਰਾਜ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ, ਡਰੀਆਂ ਡਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਖੁੰਝਿਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲੁਕਣ ਦੀ ਬੇ-ਅਰਥ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਗਲਤੀ ਰਾਜ ਨੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੀ ਔਰਤ ਜਾਤ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਰਾਜ ਤੋਂ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਭ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਭੁਲੀ ਵਿਸਾਰੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਜੋ ਜ਼ੁਵਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਪਰਵਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਾਮ, ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਨੀਗਰੋ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਜਿਸ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੱਕਦਾ। ਰਾਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਊਪੁਟੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਰਾਜ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰਾਜ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਮ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਟਵਾਏ, ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਿਆਗਿਆ, ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ, ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਦਾ ਕਦਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਹੋਰਾਨ ਸੀ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਸ-ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਪੁਛੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਤੇ ਵਿਆਹ ਭੀ ਕਿਸੇ ਨੀਗਰੋ ਨਾਲ।

ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਕਾਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਭਰਮਾਇਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲੈਕ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਗਈ। ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਆਬਰੂ ਤੇ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਣਖ ਨਾਲੋਂ ਕੀ ਚੰਗਾ?

ਭੈਣਾਂ ਸੋਚ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਮਾਪੇ ਕਿਵੇਂ ਉਚੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇਣਗੇ? ਰਾਜ ਨੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲੰਕ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਚੰਗੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿੱਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਂ ਸੋਚਦੀ ਰਾਜ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਉਹ ਚਾਰ ਦਿਨ ਰੋ ਪਿੰਟ ਕੇ ਸਥਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ। ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਮੁੰਹ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗੀ? ਅੰਗ ਸਾਕ, ਗਿੱਝੇਦਾਰ

ਬੋਲ-ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭੀ ਚਾਰ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਪੁਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਿਆਹੇ ਵਰਗੇ? ਉਹ ਸੋਚਦੀ ਖਾਨਦਾਨ ਛੇਕਿਆ ਗਿਆ ਕਲੰਕ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਲਏ ਸਨ, ਆਪਣਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ। ਵੱਡੇ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਰਾਜ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਕ ਵਾਸਤੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿ ਛੱਡਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ।

ਮਿਸਿਜ਼ ਚੌਧਰੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਕੁਕਰਮ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਉਚੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵਰਜਿਆ ਜਾਂ ਟੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਨ ਆਈਆਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਹੇਸ਼ਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਭਰਾ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹਨ।

ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਸਹਾਰਣ ਦਾ। ਸਾਧਾਰਨ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਧਾਰਨ ਪਹਿਨਿਆ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਜੱਗ ਦੀਆਂ ਠੰਡੀਆਂ ਤੱਤੀਆਂ ਸੁਟੀਆਂ ਸਨ। ਗਰਮੀਆਂ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਕੀਤੇ ਸਨ। ਆਪਣਾ ਮਨ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਫ਼ੀ ਕੋਫ਼ੀ ਜੋੜੀ ਸੀ। ਸੁਹਣਾ ਘਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਹਣੀ ਵਿਦਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਪਰਾਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਨਾ ਦੇਖਣੇ ਪੈਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੂਰ ਹੋਣ।

ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਜਾਪਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਸਿਆਣੇ ਹਨ, ਲਾਇਕ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਮਿਹਨਤ ਸਫਲ ਹੋਈ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ।

ਪਰ ਰਾਜ ਦੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਜਿਹੜੀ ਸਭ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਦੀ ਚਹੇਤੀ ਸੀ। ਲਾਡਲੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੀਅ ਨੂੰ ਸ਼ਕਾਇਤ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਦਿੱਤਾ। ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਤੇ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰ ਇਜ਼ਨੀਅਰ, ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਘਰ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਭਾਲੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਗਿੱਝੇਦਾਰ ਲੱਭੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਫਖਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਨ।

ਜਦੋਂ ਦਾ ਰਾਜ ਦਾ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਆਇਆ ਸੀ ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਲੰਮੀ ਲੰਮੀ ਹੀਰੇ ਵਰਗੀ ਸੁਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ ਰਾਜ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੀਗਰੋ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਕਰਨਗੇ? ਸੰਘਣੇ ਕੰਡਿਆਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਬੁਲਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕਾਲੇ ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕਿਹੋ ਜੇਹੇ ਹੋਣਗੇ? ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖੂਨ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੀਗਰੋ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵੇ?

ਉਹ ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਸਮਝ ਪਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁੰਨ ਹੀ ਤੇ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕੁਝ ਔੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ। ਜਦ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਸ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾੜਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਨਾ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਰੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਵੇ। ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਰਾਜ ਸਿਸਕੀਆਂ ਭਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਰਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਚੌਧਰੀ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਣਿਆ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਇਸ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲੋਂ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਲੋਕੀਂ ਕਹਿਣਗੇ ਤੇ ਸਹੀ ਕਿ ਇਜ਼ਤਦਾਰ ਅਣਖੀ ਪਿਉ, ਖਾਨਦਾਨ ਤੇ ਦਾਗ ਨਾ ਸਹਾਰ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਧੀ ਜਾਂ ਪੁਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਆਹ ਬਾਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਗਿੱਝੇ ਸਮਾਜ ਨੇ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕੀਤੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪ-ਹੁਦਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੋਕ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਬੁਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਕਦੇ ਸਨ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣਿਆਂ ਧੀਆਂ ਪੁਤਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਚਿਰ ਦੇ ਪਰਦੇਸ ਵਸਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਅਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਸਕਾਰ ਤੇ ਰਸਮੇ ਰਿਵਾਜ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹੱਤਕ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਚੰਗਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਕਰੰਟ ਨੂੰ ਫੂਹ ਲਵਾਂ, ਘਰ ਵਿਚ ਕੱਚੀ ਗੈਸ ਛੱਡ ਲਵਾਂ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਜਾ ਫੁੱਥ ਮਰਾਂ। ਆਤਮਘਾਤ ਵਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਹੌਲਾ ਹੌਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਛੱਤ ਤੇ ਟਿਕ ਟਿਕੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਤੱਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਕਮਰੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮੇਜ਼ ਤੇ ਪਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਅਣ-ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜੀਬ ਹਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਤਸਵੀਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਸੀ ਪਤਨੀ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀ ਹੁੰਦੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੌਧਰੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੱਕਸ ਸਨ। ਨਾਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਮਸਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਤਸਵੀਰ। ਨਾਲ ਲੱਗਵੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ, ਨੀਲੇ ਤੇ

ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 28 'ਤੇ

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਪੰਨਾ 27 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਸਵਾਰ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ, ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਵਾਗਾਂ ਦੂਜਾ ਹੱਥ ਉਤਾਰ
ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾ ਰਿਹਾ ਬਾਜ਼।

ਨੀਲੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਭਰ ਰਹੇ ਬਾਜ਼ ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਜਮਾਂ
ਕੇ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਇਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਆਕਾਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਹਨ
ਖੁਲ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗ ਸੋਝੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਹੀਂ ਸਨ।
ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਪਈ ਜਿਥੇ
ਅਲਾਹੀ ਨੂਰ ਸੀ, ਪਵਿਤਰਤਾ ਸੀ, ਦਲੇਰੀ ਸੀ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਫਿਰ
ਜਿਵੇਂ ਹਨੇਰੇ ਆਕਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚਮਕ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਸ਼ਨਾ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਵਾਕ "ਮਾਨੁਸ ਕੀ
ਜਾਤਿ, ਸਭ ਏਕ ਹੀ ਪਹਿਚਾਨਵੇਂ" ਗੂੰਜ ਉਠਿਆ।

ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਸੈਕਿੰਡ ਗਵਾਇਆਂ ਬੈਠ ਵਿਚੋਂ ਉਠ ਕੇ
ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ
ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ
ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਚਿਹਰਿਆਂ
ਤੇ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨ ਦੇ ਚਿੰਨ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਸਭ ਬੈਠ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ
ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਦੇ ਨੰਬਰ ਘੁਮਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਸਭ ਜਾਣਨਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਪੁਛਣ ਦਾ
ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੇ।

ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, "ਰਾਜ ਬੇਟਾ ਮੈਂ
ਤੇਰਾ ਪਾਪਾ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਤ ਦੇਵੋ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪੁਜ ਜਾਣਾ।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਉਣੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਜਲਦੀ
ਪੁਜ ਜਾਣਾ।" ਪਤਨੀ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝ ਰਹੇ।

ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਰ ਚੁਕਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ, ਮਿਸਟਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਦੇ
ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ। ਬਾਹਰ ਹਰੇ ਘਾਹ ਤੇ ਰੰਗ
ਬਰੰਗੇ ਫੁਲਾਂ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਅਨਖੇਲੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਬਟੇ ਸਾਂ ਹਮਸਫਰ ਦੇਵੇਂ ਸੀ ਵਅਦਾ ਤੋੜ ਨਿਭਣੇ ਦਾ
ਮੈਂ ਦੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੁਣਾਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ।

ਜਦੋਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਬਾਝੋਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਸੀ
ਕਦੀ ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਆਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਜੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਣੀ ਬੈਠੇ ਨੇ ਸਜਣਾ ਹੁਣ
ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਪਰਾਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ।

ਕਵਿਤਾ

ਖਤ ਤੇ ਖਬਰਾਂ

—ਸਾਧੂ—

ਅੱਗੇ ਜਦੋਂ
ਤੇਰੇ ਖਤਾਂ 'ਚ
ਤਾਜੇ ਮੀਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨਾਲ
ਢਹਿ ਢਹਿ ਕਰਦੀ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ
ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲੇ ਲਾਲੇ ਤੋਂ ਲਏ ਕਰਜੇ ਦਾ
ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਵਧਦਾ ਕੱਦ ਹੁੰਦਾ ਸੀ
ਫੋਟੀ ਭੈਣ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਗਿੱਠ ਭਰ ਵੱਧ ਜਾਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ
ਬੇਬੇ ਦੀ ਕੁੱਬੀ ਹੋ ਰਹੀ ਕਮਰ
ਨਿਆਣਿਆਂ ਨਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਖੰਘ
ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਘਟਦੀ ਲੋਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ
ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ 'ਚ ਸਦਾ ਖੜੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ
ਜੀਤੇ ਕੇ ਪਾਖਰ ਦਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਮੱਘੇ ਕੱਦਣਾ
ਬੰਸੀ ਕੇ ਦੀਪੇ ਦਾ ਚੌਰੀ ਪੱਠੇ ਵੱਢਣਾ
ਬਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤੀਵੀਂ ਨਾਲ ਗਲੀ 'ਚ ਲੜਾਈ
ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਆਪਸੀ ਕੁੱਟ ਕੁਟਾਪਾ
ਤੇਰੇ ਖਤਾਂ 'ਚ ਘਰ ਦੀਆਂ, ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ
ਮਨਹੂਸ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਮੈਂ ਅੱਕ ਜਾਂਦਾ ਸਾਂ
ਖਿੱਝ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਸਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਲਿਖਿਆ ਕਰ
ਇਹ ਦੁੱਖਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ
ਆਪੇ ਈ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਕਰ ਪਾੜ ਦਿਆ ਕਰ
ਪਰ ਹੁਣ
ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ
ਇਹ ਅੱਗਾਂ, ਕਰਕੀਊ, ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਦਰੇ
ਬੁਲਸੇ ਜਿਸਮ, ਫਾਨਟੀ ਫਾਤੀਆਂ
ਨਿੱਤ ਅਧਮੋਇਆ ਕਰਕੇ ਸਿੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਵੀਰਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਦਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ
ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਖਤ ਲਿਖ।

ਸਵਾਲ

ਸਟੀਫਨ ਗਿੱਲ

ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਡਿਗੇ
ਕੀ ਕਲੀਆਂ ਦੋਬਾਰਾ ਖਿੜਨਗੀਆਂ?
ਕੀ ਫੇਰ ਚਿੜੀਆਂ ਚਹਿਚਹਾਉਣਗੀਆਂ?
ਕੀ ਬਹਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁੜੇਗੀ?
ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਡਿਗੇ
ਕੀ ਡੋਲੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਲਹਨ ਦੀ ਉਠੇਗੀ?
ਕੀ ਫੇਰ ਇਸ਼ਕ ਚਾਨਣ ਕਰੇਗਾ?
ਕੀ ਵਰਸ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਧਰਤੀ ਚੁੰਮੇਗੀ?
ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਡਿਗੇ
ਕੀ ਜਨਮ ਦੁਬਾਰਾ ਸਵੇਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?
ਕੀ ਫੇਰ ਖਿਡਾਰੀ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣਗੇ?
ਕੀ ਬੱਚੇ ਦੋਬਾਰਾ ਪੀਘਾਂ ਉਡਾਉਣਗੇ?
ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਡਿਗੇ
ਕੀ ਰੱਬ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਏਗਾ?
ਕੌਣ ਰੋਵੇਗਾ, ਕੌਣ ਮਨਾਏਗਾ?
ਕੀ ਸਭ ਨਾਸ਼ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ?

ਚਾਂਦਨੀ ਰਾਤ ਮੇਂ ਸ਼ਾਨੋਂ ਸੇ ਢਲਕਤੀ ਚਾਦਰ
ਜਿਸਮ ਹੈ ਯਾ ਕੋਈ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਨਿਕਲ ਆਈ ਹੈ।

ਮੁਦਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਠਾਏ ਬੇ ਪੁਰਾਨੇ ਕਾਗਜ਼
ਸਾਬ ਤੇਰੇ ਮਿਰੀ ਤਸਵੀਰ ਨਿਕਲ ਆਈ ਹੈ।

ਕਹਿਕਸ਼ਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਕਸਰ ਯੋਗ ਖਿਆਲ ਆਤ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਪਾਜ਼ੇਬ ਸੇ ਜੰਜੀਰ ਨਿਕਲ ਆਈ ਹੈ।

ਸਿਹਨੇ ਗੁਲਸ਼ਨ ਮੇਂ ਮਹਿਕਤੇ ਹੁੰਦੇ ਫੁਲੋਂ ਕੀ ਕਤਾਰ
ਤੇਰੇ ਖਤ ਸੇ ਕੋਈ ਤਹਿਰੀਰ ਨਿਕਲ ਆਈ ਹੈ।

ਚਾਂਦ ਕਾ ਰੂਪ ਤੋਂ ਰਾਂਝੇ ਕੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਂਗੇ ਹੈ
ਰੋਨ ਡੋਲੇ ਸੇ ਕੋਈ ਹੀਰ ਨਿਕਲ ਆਈ ਹੈ।

ਗੁੰਗਲ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਹਿਮੀ ਹੈ-ਵਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਦਿਲ ਚੋਂ ਹੌਂਕਾ ਹੈ ਨਿਕਲਦਾ ਇਸ ਫੜਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਆਲ੍ਹਣਾਂ ਮੇਰਾ ਜੇ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਸੀ!
ਸੜ ਗਿਆ ਹੈ ਦਿਲ ਵੀ ਗੁਲਸ਼ਨ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਮੌਤ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਦ ਕਰਦੇ ਸੀ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ੂਰ!
ਇਹ ਵੀ ਅੱਜ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਨ ਸਿਰ ਤੇ ਕਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਜਿਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਂਣ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਾਂ-ਉਸ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੁਲਸ਼ਨ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਫਿਰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਇਸ ਕਦਰ?
ਅਹਿਲ-ਏ-ਗੁਲਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਦੇ ਹਨ-ਇਸ ਵਧਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਕਿਹੜੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸੀ ਤੁਰੇ! ਪਰ ਆ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿਸ ਜਗਾਹ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹਾਂ-ਅਪਣੇ ਰਹਿਨੁਮਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ।
ਲੋਕ ਆਂਹਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਜੋ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਹੈ ਰਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ
ਰਬ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਨਕਿਰ ਹਾਂ ਰਬ ਦੀ ਇਸ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਕੀ ਖਤੇ ਮੇਰੀ? ਕੀ ਉਸਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ?
ਕਤਲ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੇ-ਨਵਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਸਾਕੀਆ! ਰਿੰਦਾਂ ਦੇ ਇਸ ਝਗੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈਂ ਸਿਰਫ ਤੂੰ
ਲੋਕ ਸਭ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਤੇਰੀ ਅਦਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਉਹ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਵੀ ਮੈਂ ਛਿੱਠਾ ਹੈ ਦੋਸਤ
ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਸੀ, ਦਿਲਵਾਲੇ-ਜ਼ਫਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਸ਼ਿਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਨੂਰ ਦੇ ਹਰ ਖਾਸ ਓ ਆਮ
ਕੌਣ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਦੋਸਤ! ਦੀਪਕ ਦੀ ਜਿਯਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
(੧) ਬੇ-ਨਵਾ — ਬੇਯਾਰ-ਓ-ਮਦਦਗਾਰ, (੨) ਜਿਯਾ — ਰੋਸ਼ਨੀ

ਦੀਪਕ-ਜੇਤੋਈ

ਜੋ ਰਲ ਕੇ ਪਲ ਬਿਤਾਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਬੜੇ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ।
ਬਣਾਇਆ ਮਹਿਲ ਉਲਝਤ ਦਾ ਸਜਾਏ ਮੁਵਾਬ ਉਸ ਅੰਦਰ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗਮ ਗੁਆਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ।
ਤੁਰੇ ਮਸਤੀ 'ਚ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਲ ਦੀਵਾਨੇ ਬਣਕੇ ਮੈਂ ਤੇ ਤੂੰ
ਸਿਤਮ ਜਗ ਦੇ ਉਠਾਏ ਸਨ ਅਜੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ।

ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਤਿਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚ,
ਮਰ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਵਖਾਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਏ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੇਗ ਤਿਰੀ,
ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਜਲਾਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਉਸਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਖਿਆਲ,
ਜਿਸਨੂੰ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।

ਅਪਣੀ ਅਪਣੀ ਪਸੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਪਣਾ ਅਪਣਾ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਵੀ
ਤੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਕਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਖੁਬਸੂਰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਖੁਬਸੂਰਤ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨ ਰੇ
ਇਸ ਦਾ ਮੁੜਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।
ਇਕ ਫੁਰੀ ਬਣ ਗਈ ਅਦਾ ਤੇਰੀ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਹਲਾਲ ਹੁੰਦਾ ਏ।

DO YOU NEED PLUMBING OR
ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR
NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO
CONTACT:

PAUL'S
**PLUMBING &
ELECTRICAL
SUPPLY**

4774 Main Street, (At 32nd.)
Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)
872-7227 (Service)

Free customer parking at rear OPEN SUNDAYS

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ

ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਮਵਾਲੀਆ

ਸੂਫੀ ਕਾਵਿਧਾਰਾ ਵਿਚ ਬੁੱਲ੍ਹੇਸ਼ਾਹ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਅਸਲੋਂ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਂਤ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਸੂਫੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਹੀ ਧਰਮ ਦੀ ਕੱਟੜਤਾ ਤੋਂ ਉਚੇਰੇ ਉਨ ਕੇ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮ, ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਖੁਦਾ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਮੰਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਅਸਚਰਜ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨੁਕਤਾ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਲਾਮ ਦੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ ਨਿਬੜਦਾ ਹੈ।

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦਲੇਰਾਨਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਘੜਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਵਿਚਰਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜਨਮ 1680 ਈ. ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਚਰਿਆ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਰਾਜ ਪੂਰੇ ਜੌਬਨ ਵਿਚ ਸੀ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ, ਇਕ ਕੱਟੜ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਕਸ਼ਬੰਦੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਨਰਮਦਲੀਆਂ ਵੱਲ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਬੜਾ ਸਖਤ ਸੀ। ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾਰਾ ਸ਼ਕੋਹ ਨੂੰ ਏਸ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਰਾ ਸ਼ਕੋਹ ਸੂਫੀਆਂ ਦੇ ਫਿਰਕੇ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਸੀ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ "ਸ਼ਕਮਦ" ਵਰਗੇ ਸੂਫੀ ਵੀ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਵਰਗਾ ਨਰਮਚਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵੀ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਰੱਖੋਂ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰਕਤ ਕਰਨੀ, ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਖੋਫਨਾਕ, ਡਰਾਉਣੀ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ

ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਰੀਅਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਹੱਕ ਸੱਚ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੀ ਗਲੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ:—

ਫੁਕ ਮੁਸੱਲਾ ਭੰਨ ਸਿਟ ਲੋਟਾ

ਨਾ ਫੜ ਤੱਸਬੀ ਕਾਸਾ ਸੋਟਾ

ਆਲਮ ਕਹਿੰਦਾ ਦੇ ਦੇ ਹੋਕਾ

ਤਰਕ ਹਲਾਲੋਂ ਖਾਹ ਮੁਰਦਾਰ

ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿਚ "ਮੁਸੱਲਾ" "ਲੋਟਾ" ਤੇ "ਤੱਸਬੀ", ਇਸਲਾਮੀ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਅਤਿਅੰਤ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੈਅ ਦੇ "ਭੱਠ ਨਿਮਾਜ਼ਾਂ ਚਿੱਕੜ ਰੋਜ਼ੇ, ਕਲਮੇ ਤੇ ਫਿਰ ਗਈ ਸਿਆਹੀ" ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਦਲੇਰੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਰੱਬੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਬਾਹ ਪਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਆਈ। ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਇਕ ਬੁਝਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਧਰਮ ਕਰਮ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਸਿਰਫ ਬਾਹਰੀ ਵਿਖਾਵੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਜਿਸ, "ਸਬਕ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ", ਦਾ ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ—ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇਪਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭੇਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਲਾਮ ਵਿਚ ਇਕ "ਸੁਲਾਹਕੁਲ" ਅਤੇ "ਸਾਂਝਾ" ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਕੇ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਦਰ "ਦੁਈ" ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਰੱਬ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮਸੀਤ ਵਿਚ, ਨਾ ਹੀ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਣੀ ਹੈ—ਭਾਵ ਕਿ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ "ਦੁਈ ਦਵੈਤ" ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਾਵਿ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਦਲੇਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਰਦਗਾਰ—ਖੁਦਾ ਇਕ ਗੁੰਝਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਵਲੋਂਗਣ ਵਿਚ ਬੰਝਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ:—

"ਨਾ ਮੈਂ ਮੋਮਨ ਵਿਚ ਮਸੀਤਾਂ

ਨਾ ਮੈਂ ਵਿਚ ਕੁਫਰ ਦੀਆਂ ਗੀਤਾਂ

ਨਾ ਮੈਂ ਮਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪਲੀਤਾਂ

ਨਾ ਮੈਂ ਮੂਸਾ ਨਾ ਫਿਰਅੋਨ

ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਕੌਣ?"

"ਨਾ ਮੈਂ ਅਰਬੀ ਨਾ ਲਾਹੌਰੀ

ਨਾ ਮੈਂ ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨਗੌਰੀ

ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਤੁਰਕ ਪਸ਼ੌਰੀ

ਨਾ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਵਿਚ ਨਦੋਨ

ਬੁੱਲ੍ਹਿਆ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਕੌਣ?

ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਸਮੀ ਪੈਚੀਦਗੀਆਂ ਨੂੰ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਕਰਕੇ ਹੱਥੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਸ਼ਾਂਤੀਵਾਦਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ—ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਉਪਰ ਗਹਿਰੀ ਚੋਟ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ:

"ਕਿਤੇ ਰਾਮਦਾਸ ਕਿਤੇ ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ,

ਇਹੋ ਕਦੀਮੀ ਸ਼ੋਰ

ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਵੇ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹਦੇ,

ਹਿੰਦੂ ਚਿੜ੍ਹਦੇ ਗੋਰ (ਕਬਰ)

ਚੁਕ ਗਏ ਸਭ ਝਗੜੇ ਬੇੜੇ,

ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ

ਸਾਹਦੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਣਾਵਾਂ

ਮੇਰੀ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਰ"।

ਆਪਣੀ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦ ਤਬੀਅਤ, ਧਾਰਮਿਕ ਬੁੱਲ੍ਹੇਦਲੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਭਾਰਤੀ ਮਿਥਿਹਾਸ—ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੰਨੀਂ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਇਕ ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਜੋ ਮਜ਼ਹਬੀ ਤੁਅੱਸਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਵੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਰੱਬੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਗੜ੍ਹਦ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਕੀਰੀ ਸੁਭਾਅ ਅਧੀਨ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਕੱਟੜਤਾ ਨੂੰ ਕਾਵਿ ਰਾਹੀਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਬੁੱਲ੍ਹੇਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਲੇਰਾਨਾ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ

I CAN HELP

I'm an Investors professional financial planner.
It's my job to help you create and follow a
personal financial plan.

I can help with :

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)

Tel: Bus. 682-5431

Investors SYNDICATE LIMITED

MAIN FL., 789 WEST PENDER STREET / VANCOUVER, B.C. V6C 1H2 TELEPHONE BUS. 682-5431

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਇਨਵੇਸਟਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਾਤੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

- ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਫੰਡਜ਼
- ਗਾਰੰਟੀਡ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੈਨ
- ਇਸਟੇਟ ਪਲੈਨਿੰਗ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ
- ਐਨੀਊਟੀਜ਼

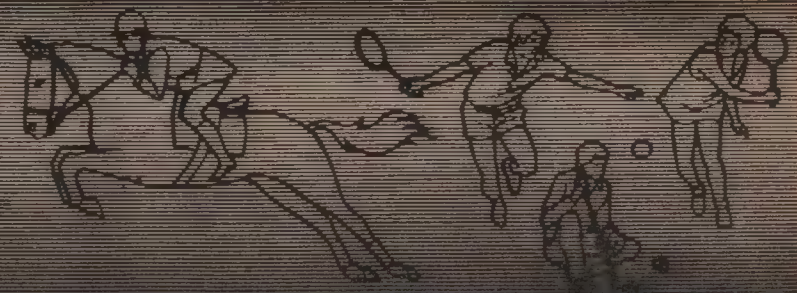
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਲ)

Res: 591-2697

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਫੋਨ (604) 581-4473

ਖੇਡਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ

ਭਾਰਤੀ ਜਿੱਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ?

ਪਵਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਓਲੰਪਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ (ਸਿਵਾਏ ਹਾਕੀ ਦੇ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ) ਵਿਚੋਂ ਤਰਮੇ ਨਾ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਪਾਈ ਪਿਰਤ ਉਤੇ ਅੱਜ ਤਕ ਭਾਰਤ ਅਡੋਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 80 ਕਰੋੜ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਖੇਡ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਿੱਚੇ ਮੱਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੋਧ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਉਪਰ ਜੁੱਸਰਕਦੀ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁੱਕਦੇ। ਓਲੰਪਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਇਕੋ ਇਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੰਦ ਕੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਲ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਤਕ ਹੋਈਆਂ 10 ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਜੇ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਹੋਈਆਂ ਸਿਊਲ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਫੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਉਪਰ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਚਲਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਭਾਲਦੇ। ਕਈ ਟੀ.ਵੀ. ਉਪਰ ਸਿਊਲ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਝਲਕੀਆਂ ਨਾ ਖੁੰਝਾਉਂਦੇ, ਕਈ ਸਵੇਰੇ ਉਠਣ ਸਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੁਰਖੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਦੌੜਾਕ ਪੀ.ਟੀ.ਊਸ਼ਾ ਨੇ 400 ਮੀ. ਅੜਿੱਕਾ ਦੌੜ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ

ਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਤਗਮਾ ਸੂਚੀ ਉਪਰ ਸੱਤਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਟੀ.ਊਸ਼ਾ ਨੇ ਕੁੱਲ 4 ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਇਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤੇ। ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਊਸ਼ਾ, ਦਾ ਏਸ਼ੀਆ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਗੇਰੋ ਹੋਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਹੋਰਨੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਮੰਤਰੀ) ਵਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦਾ ਫਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਮੈਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਰਾ ਝੂਠ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ.ਟੀ.ਊਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਚ ਨਾਥੀਅਰ ਨੇ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਪੈਸਾ ਖਰਚਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਜਦ ਉਸ ਤਕੜੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸਾਬਕਾ ਓਲੰਪਿਕ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਪੀ. ਅਸਲਨ ਸ਼ੇਰਖਾਨ ਦੇ ਯੂ.ਐਨ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਚ ਨਾਥੀਅਰ ਅਤੇ ਖੁਦ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।"

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੋਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਆਸ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਇਹ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਲਈ ਕੋਚ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਮਗਰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਚ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਚ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣਾ ਫਜ਼ੂਲ ਹੈ। ਐਮ.ਡੀ. ਵਾਲਸ਼ਮਾ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਏਸ਼ੀਆਡ

ਵਿਖੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਚ ਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕੁੱਟੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਲਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਵਾਲਸ਼ਮਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 400 ਮੀ. ਅੜਿੱਕਾ ਦੌੜ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ.ਟੀ.ਊਸ਼ਾ ਦਾ ਕੋਚ ਨਾਥੀਅਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਟੀ.ਊਸ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਿਊਲ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੇਰਾਕੀ ਵਿਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਕੋਚ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਦਾ ਖਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੋਚ ਨਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੌਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਪਰ ਸਿਊਲ ਵਿਖੇ ਇਕੱਲੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 52.16 ਮੀ. ਡਿਸਕ ਸੁੱਟ ਕੇ ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਡਿਸਕਸ ਬਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਡਿਸਕਸ ਸੁਟਾਵੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 56 ਮੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੁੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਹ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਦਿੰਦਾ।

ਲੰਬੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੁਣ ਤਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਉਪਰ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਦੌੜਾਕਾਂ

ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 31 'ਤੇ

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ

ਅਸੀਂ ਆਪਦੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਾਕੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ L.L.B. (U.K.)
Res. 580-1822

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੈਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਫਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤਾ ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

- ਜੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਮੰਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਲਵੇ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੋਵੇ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਪੈਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਠੋ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਦੀ ਹੋਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੰਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨਵੇਂ ਰਵਿਊਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ।

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)
Res. 228-0452

IMMIGRATION PROBLEMS?

Let us assist you as we have been doing since 1946

Complete Immigration Service in Canada

Sponsoring Immediate Family
Close Relatives
Independent Immigrants
Fiance (e) Application
Student Visa
Refugee Application
Visitors Visa
Adoption Application
Returning Resident Permit
Citizenship Application
Orphan Relatives Application

Investors Immigration
Entrepreneurs Immigration
Self-Employed Immigration
Family Business Immigration
Work Permit
Retired Person Application
Release Hearing
Immigration Inquiry
Immigration Appeal
Preparing Application Forms
Etc....

FREE consultation for first interview

Malkit Singh Parhar & Daljit Sandhu

IMMIGRATION CONSULTANTS

World Wide Immigration & Documentation Services
201-1275 W. 6th Avenue, Vancouver, B.C. Canada.

Off. (604) 733-1644

ਪੰਨਾ 30 ਦੀ ਥਾਂ

ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ। ਪਰ 1982 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵੇਲੇ ਸਾਥੋਂ ਸਾਡੀ ਇਹ ਸਰਦਾਰੀ ਵੀ ਖੁੱਸ ਗਈ। ਹਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਤਾਂ ਪੱਟ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਮਸਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੌੜਨ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1982 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਉਤੇ 800 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਚਾਰਲਸ ਬਰੇਮੀਓ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਚਾਰਲਸ ਦਿੱਲੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਥੱਲੇ ਥੱਲੇ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਗੋਡਾ ਦਰਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਟਾਟਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹੋਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਗੋਡਾ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਭਾਰਤ ਆਕੇ ਫਿਰ ਦਰਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਕਸ ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ। ਜੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਯੋਗ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਊਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਮੁਧੇ ਮੁੱਧ ਜਾ ਪਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਰੇਫਰੇਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਾਡੀ ਹਾਰ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਖਾੜਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਘੁੱਲਣ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖਾੜਿਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਟਸਲਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਵੀ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਦਾ ਮਿਆਰ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਦਗੀ ਰਾਮ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੰਦਗੀ ਰਾਮ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਖੁੱਧ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਵਸਿਆ ਹੈ।

ਤਕੜੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੇ ਨਾ ਭੇਜਣਾ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਜੇਤੂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (74 ਕਿਲੋ) ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਏਸ਼ੀਆਡ ਲਈ ਨਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਚੁੱਕੀ ਤਾਂ ਰੈਸਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਉਲਟਾ ਰਾਜਿੰਦਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਾ ਝਾੜਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਲੇਖਕ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜੇ ਪਾਉਂਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹੈ "ਲਿਖਿਓ ਨਾ।" ਆਖਰ ਸੱਚ ਤਾਂ ਸੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧੱਕੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਚਲਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਧੱਕੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਤਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਥੇ ਧੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਇਕੱਠੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੌੜ ਹਾਲੇ ਜ਼ੋਬਨ ਉਪਰ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਟੀਮ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਈ ਜਾਪਾਨ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦਾ ਟੀਮ ਵਿਚ ਨਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਪਰੋਂ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਰ—ਕੁਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖਿਡਾਰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਟੀਮ ਵਿਚ ਪੁਆ ਲਿਆ।

ਅ.ਟੀ. ਦੂਜ਼ਾ

ਕਿਸੇ ਏਸ਼ੀਆ ਚੈਂਪੀਅਨ ਐਥਲੀਟ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਮੋੜਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਕੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਤੇ ਧੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਮੰਦੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਹ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਮੱਲ ਮਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿਊਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਪਰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ, 5 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼—ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ। ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਲੰਪਿਕ ਤੇ 'ਏਸ਼ੀਆਈ ਜੇਤੂ ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ। ਪਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡ ਮੇਲੇ 'ਤੇ 21-21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੱਢੇ ਸਨ 50-50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ। ਦਿੱਲੀ ਏਸ਼ੀਆਡ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਰਨ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਊਲ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਵਿਚ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਆ ਸਾਈਕਲ 10,000 ਰੁਪਏ ਦ ਕਰੀਬ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 15,000 ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਪੂੰਜੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੇ "ਗਰੀਬ ਬੋਕੀਨ" ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਜੇ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੇ ਟਰੈਕ ਗਿਣਨੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਨਿਘਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਕੀ 'ਚ ਸਰਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਹੋਏ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਉਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਗਰ 12ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਖੇਡ ਮਾਹਿਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਮਾੜੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਾਕੀ ਸਿਥੇਟਿਕ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਉਪਰ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 2-3 ਸਿਥੇਟਿਕ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ 2-3 ਸਿਥੇਟਿਕ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਕਾਫੀ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਓਲੰਪਿਕ ਖਿਡਾਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਫਿਜੀਕਲ ਫਿਟਨੈਸ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਕਦੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਹਾਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਝੱਟ ਟੀਮ ਦੇ ਕੋਚ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟੀਮ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੋਚ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ।

ਫੁਟਬਾਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁਕਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਊਲ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਇਕ ਵੀ ਮੈਚ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਲੇਖੇ ਜੋਖੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਬੁ ਪਾਣੀਆਂ 'ਚ ਹਾਂ। ਸਿਊਲ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵਾਪਸ ਦੇਸ਼ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਐਮਚਿਓਰ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਰੇਸ਼ ਕਲਮਾਦੀ ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ (ਪਿਛਲੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆ ਖੇਡਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ) ਤਕ ਚੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਅੱਡੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ 50 ਦੀ ਥਾਂ 19 ਕੁ ਐਥਲੀਟ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ। 50 ਦੀ ਥਾਂ 19 ਅਥਲੀਟ ਲਿਜਾਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ 'ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ' ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦੀ।

★ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਵਿਰੁਧ ਸਮਝਾ ਕੇ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਗਰਮ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਫੇਰ ਕੇ ਠੰਢਾ ਕਰਨਾ ਇਕ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ।

-ਟੋਗੇਰ

ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਭਾਗ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਉਹ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

-ਭੁਲਕਪਤ ਸਿੰਘ

★ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਵੱਸ਼ਕ ਹੈ।

-ਡਾ. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ

FOR THE SOUTH
ASIAN COMMUNITY

Sabrungr شهر میں اپنی نوعیت کا واحد

SOUTHERN TELEVISION SHOW
GOOD NEWS FOR
THE SOUTH EAST ASIAN COMMUNITIES
LIVING IN BAY AREA

A new kind of television show on Cable Channel 25 can be seen on every Saturday at 6 p.m. regularly full of entertainment, excitement and music. Presents educational and informative program concerning our community's day to day life.

Producer and host: Irfan Ali

KEEP LISTENING TO SABRUNG RADIO & TELEVISION PROGRAM

TELEVISION
(415) 928-1650

SATURDAYS
6:00 p.m.

CHANNEL 25 CABLE
KUSF 90.3 FM

RADIO PROGRAM
SUNDAYS
10-12 NOON

KUSF
90.3 FM

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

**Find Out More
About**

**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

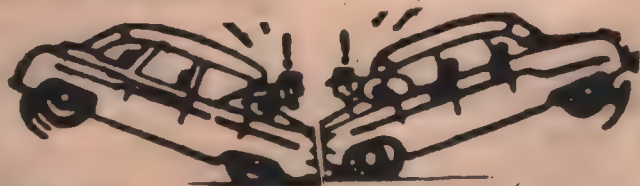
NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

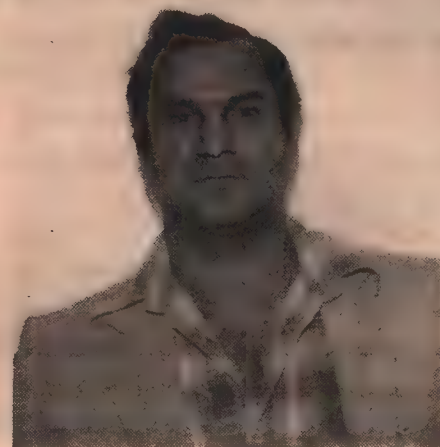
For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

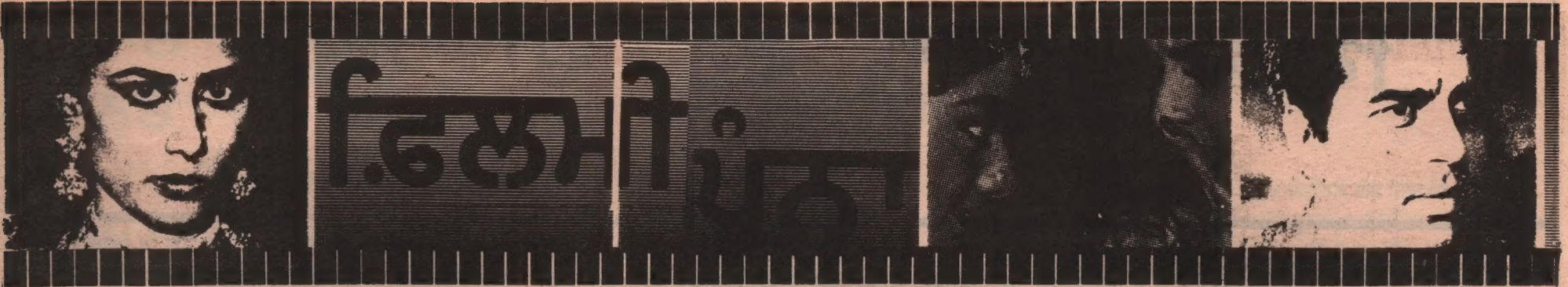
Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਚੁੰਨੀ, ਪਿੱਠ ਪਿਛੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚੋਲੀ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲਾ ਲਹਿਰਾ; ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਬੰਬਈਆ ਤਰਜ਼ ਵਿਚ ਅਵਧੀ-ਭੋਜਪੁਰੀ ਭਾਸ਼ਾ; ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਖੂਹ/ਨਦੀ, ਨਕਲੀ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ — ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੀ ਆਮ ਕਰਕੇ ਫਿਲਮੀ ਪਿੰਡ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀਆਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਿੰਡ, ਝੋਂਪੜੀਆਂ, ਮਕਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਹੀ ਨਕਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ 'ਚ ਅਭਿਨੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰ ਹੀ ਇਕ ਦਮ ਨਕਲੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਕਲੀ ਪਿੰਡ, ਨਕਲੀ ਪੇਂਡੂ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਆਦਤ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੇ ਫਿਲਮਾਂ 'ਮਦਰ ਇੰਡੀਆ', 'ਦੇ ਬਿਘਾ ਜ਼ਮੀਨ' ਆਦਿ ਬਣੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿਰਫ ਮਾਨਵੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿਸ਼ਟਭੂਮੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਿੰਡ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ।

ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਊਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਨਿਰਮਾਤਾ - ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਸਿਕ, ਕੋਹਲਾਪੁਰ, ਪੂਨਾ ਆਦਿ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ, ਖੇਤਾਂ, ਬਾਗ਼, ਸੜਕ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਤਕ ਜਾਣ ਦੇ ਰਸਤੇ, ਪਟੜੀ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੈਲ-ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਵਗੇਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਲਗਭਗ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਮਕਾਨ, ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਤੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਹ ਸੈਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਿੰਨਾ ਕੁਝ ਉਹ ਸੈਟ 'ਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਉਸ ਵਿਚ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਝਲਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਂਦੀ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਕਾਨ ਜੇਕਰ ਨਾਇਕ ਜਾਂ ਨਾਇਕਾ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਨਾਇਕ/ਨਾਇਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰੀਬ ਹੈ ਤਾਂ ਅਨਾਜ ਦੇ ਖਾਲੀ ਬਰਤਨ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਬੁਲਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੇ ਟਾਕੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਦਿ ਆਦਿ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਇਹ ਮਕਾਨ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਿਹਨਤੀ - ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਵੀ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਊਟਡੋਰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬੰਬਈ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਤੋਂ ਕੱਛ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਕਲਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਤੇ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਨੇ ਵਾਸਤਵਿਕ 'ਲੋਕੇਸ਼ਨ' ਵੇਖੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਵਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇਕ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪਿੰਡ, ਮਕਾਨ, ਝੋਂਪੜੀਆਂ, ਖੇਤ, ਗਹਿਣੇ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਤੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੇਖੀਆਂ ਵੀ ਹਨ!

ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧੀ 'ਫਿਲਮ' 'ਸੁਨੇਹਾ' 'ਤਿੰਨ'

: (1) ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਸ਼ਟਭੂਮੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ (2) ਨਾਇਕ/ਨਾਇਕਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਚਲ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ (3) ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੈਟ ਤੇ ਨਾਇਕ - ਨਾਇਕਾ ਦਾ ਦੋਗਾਣਾ ਜਾਂ ਇਕ-ਅੱਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਫਿਲਮਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੂਜੇ ਤੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਬੰਬਈ, ਖੰਡਾਲਾ, ਮਹਾਬਲੇਸ਼ਵਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਈਵ-ਸਟਾਰ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਏਅਰਕੰਡੀਸ਼ਨ ਕਮਰਿਆਂ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਦਾ ਵੀ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਸੈਟ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ - ਲਹਿਰਾ, ਚੋਲੀ, ਚੁੰਨੀ, ਦੁੱਪਟਾ ਆਦਿ ਜਿਥੇ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਗਹਿਣੇ ਬੇਹੱਦ ਸਸਤੇ ਤੇ ਨਕਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਔਰਤਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਤੇ ਵੱਡੇ ਅਕਾਰ ਵਾਲੇ ਕੜੇ, ਹੰਸਲੀ, ਟਿੱਕਾ ਵਗੇਰਾ ਪਹਿਨਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸੈਟ 'ਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਤਰ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਘਰਾਣੇ

ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਵੇਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਪਹਿਰਾਵਾ ਤੇ ਗਹਿਣੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਨਭਾਈ ਡਰੈਸਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹਰੀਲਾਲ ਡਰੈਸਵਾਲਾ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਾਠੀਆਵਾੜੀ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਲਹਿਰੇ-ਚੋਲੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਵਿਚ ਪਿੱਠ ਦਾ ਪੂਰਾ ਛਿੱਸਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਵਿਚ ਚੋਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਕੁੜਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ, ਉੜੀਸਾ, ਅਸਾਮ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਬਿਨਾਂ ਬਲਾਊਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਠੀ ਅਤੇ ਗਲੇਮਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ 'ਜੈ ਬਾਂਗਲਾਦੇਸ਼' ਅਤੇ 'ਅਮਾਨੁਸ਼' ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਵੀ. ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਨਾਇਕਾ ਲਈ ਸੂਤੀ ਪੇਸ਼ਾਕ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਇਹੋ ਮੰਗ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਾਇਕਾ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿੰਗੀ ਤੇ ਭੜਕੀਲੀ ਪੇਸ਼ਾਕ ਦੀ ਜ਼ਿਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਇਕਾ ਨੂੰ ਫਿਲਮ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਾਹਸ ਅੱਜ ਕਿੰਨੇ ਨਿਰਮਾਤਾ - ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਹੈ?

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬੰਬਈ ਦੇ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਚ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸੈਟ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਗਹਿਣੇ ਹੋਰ ਕਦੋਂ ਤਕ ਨਕਲੀ ਲਗਦੇ ਰਹਿਣਗੇ? ਕਦੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ? ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਤਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹਾਂ।

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੁਣੇ ਕੁਝ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੁਣਾ ਕੁਝ,
ਮੁਹੱਬਤ ਭਰੀ ਸਾਫੀ ਕੱਲੀਬਾਤ ਹੋਵੇ।
ਖਿਆਲ 'ਚ ਉਲਝੇ ਨੂੰ 'ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ,
ਕਦੋਂ ਬਾਮ ਬੀਤੇ ਕਦੋਂ ਰਾਤ ਹੋਵੇ।
ਤੂੰ ਰੰਗ ਚਿਹਰੇ ਲਕੋਈਆਂ ਨੇ ਮਹਿਕਾ,
ਭਰਾ ਨਾ ਮਨਾਇਓ ਅਗਰ ਮਾਤ ਹੋਵੇ।
ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਤਿਰੇ ਦਰ 'ਤੇ ਆ ਕੇ,
ਕਹੋ 'ਜੇਸ਼' ਸਾਹਿਬ ਕਦੋਂ ਬਾਤ ਹੋਵੇ।

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਨੇ 'ਐਲੀਆ' (ਫੋਟੋ: ਕੁਰੀਦਰ ਕੌਰ)

ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਹਸ਼ਰ

—ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ—

ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਨੇ ਸਾਲ 1986 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ, ਯੁੱਧ ਸਮਗਰੀ, ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਸਮਗਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਰੀਐਕਟਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਪਰ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕੌਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਲੰਘਣਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਬਲਕਿ ਬਾਕੀ ਆਮ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ, ਜੰਗੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਖੂਬ ਜਨਾਜ਼ਾ ਕੱਢਿਆ।

ਤਾਰਾ ਜੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਤਾਰਾ ਜੰਗ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਚੈਲੰਜਰ' ਨਾਮਕ ਰਾਕਟ ਨੂੰ 28 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਨੂੰ ਪੁਲਾੜ ਵਲ ਧਕੇਲਿਆ ਜੋ ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਮੇਤ ਅਮਲੇ ਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਐਸੇ ਹੀ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਰਾਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਪਹਿਲਾਂ 23, 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ਼ਿਦਰਾ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੇੜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ਪੌਂਸ ਦੀ ਨੀਤੀ' ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਲਿਬੀਆਈ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਘੁਸ ਕੇ ਲਿਬੀਆ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਫੂਥੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ 14, 15 ਅਪਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਬੇੜੇ ਦੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਔਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉਡੇ ਬੰਬਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿਬੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪੋਲੀ ਅਤੇ ਬੈਂਗਾਜ਼ੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਾੜਵੀਆਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਲਈ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਮਤੇ ਨੂੰ 22 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੀਹਰੀ ਵੀਟੋ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਧੱਬਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। 25 ਅਪਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਨੇ ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸੰਮਿਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲਿਬੀਆ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ।

ਨਵੰਬਰ 19 ਤੋਂ 21, 1985 ਵਿਚ ਜਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਜਨੇਵਾ ਵਿਖੇ ਐਟਮੀ ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਖਾਤਰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਬਾਅਦ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਟਮੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਲੜੀ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਘਟਾਈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਹਿਤ ਜਦੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 1986 'ਚ ਆਈਸਲੈਂਡ ਵਿਚ ਰਿਕਜਵਿਕ ਵਿਖੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਦੇ 'ਤਾਰਾ ਜੰਗ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਐਸ.ਡੀ.ਆਈ) ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿਦ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਲਈ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ।

24 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਗੀਗਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਵਿਚ ਕੋਨਟਰਾ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਠੁੱਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਨਵੰਬਰ, 1986 ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੋ - ਮੂੰਹੀ ਪਾਲਿਸੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਕਸਨ ਦੇ ਵਾਟਰਗੇਟ ਸਕੈਂਡਲ ਵਾਂਗ ਈਰਾਨੀ

ਸਕੈਂਡਲ ਵਿਚ ਫਸੇ ਪਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਇਸਰਾਈਲ ਰਾਹੀਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਕਿ ਈਰਾਨ/ਇਰਾਕ ਜੰਗ ਠੰਢੀ ਨਾ ਪੈ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹੀ ਬਾਗੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਜੋਂ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚੇ। ਗੀਗਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸੇ ਸਾਲ ਹੀ 17 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੈਮੀਕਲ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਥੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨੇ ਅਗਸਤ, 1985 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ, 1987 ਤਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਰੱਖੀ ਹੈ ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ 20 ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੀ ਫਰਾਂਸ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਮੂਲ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਜਿਥੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ—ਇਰਾਕ ਯੁੱਧ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਕੰਪੂਚੀਆ, ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਸੰਕਟ, ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਉਕਸਾ ਕੇ ਪੇਚੀਦਾ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਪੌਂਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਰਬਾਂ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਨਸਲੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਮਈ 19, 1986 ਨੂੰ ਜੰਬਾਬਵੇ, ਜਾਂਬੀਆ ਅਤੇ ਬੋਤਸਵਾਨਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਚੋਖਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਲੋਂ ਜੋ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਾਮੀਬੀਆ ਵਿਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਗੈਰ ਗੱਜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਤਲਾਨਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਨੰਗਾ ਨਾਚ ਹੈ। 24 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਐਡਨਬਰਗ (ਸਕਾਟਲੈਂਡ) ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਮੰਡਲ ਬੇਡਾਂ ਦਾ 32 ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਲਾਉਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਹੀ ਇਸੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ 3-4-5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਮਿੰਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਮੰਡਲ ਸੰਮੇਲਨ ਠੁੱਸ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਇਸੇ ਸਾਲ ਜੰਬਾਬਵੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹਾਰੇ ਵਿਚ ਅੱਠਵਾਂ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਸੰਮੇਲਨ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਚੱਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ—ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਲਈ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਜਦ ਇਹ ਆਪਣੇ ਮੁਖੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਨਹੀਂ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਈਰਾਨ—ਇਰਾਕ ਜੰਗ, ਭਾਰਤ—ਪਾਕਿ ਤਣਾਅ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ, ਸ਼ੀਲੰਕਾ ਦੀ ਤਾਮਿਲ ਸੱਮੱਸਿਆ ਆਦਿ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕੀ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨਲ ਗਦਾਫੀ ਨੇ ਖਰੀਆਂ—ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: “ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਦ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਸਸ਼ਤਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।” 4, 5, 6 ਮਈ 1986 ਨੂੰ ਸੱਤ ਵੱਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਫਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ, ਜਪਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਟੋਕੀਓ ਵਿਚ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ

ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਜਦ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ—ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਤਰੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਕ ਲਫਜ਼ ਵੀ ਨਾ ਕਿਹਾ।

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਚੋਖਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 26 ਅਪਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੇਰਨੋਬਲ ਐਟਮੀ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਤਸਲੀਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਸੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਬਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਨਿਊਕਲੀਆਈ ਸਸ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ? ਪੰਦਰਾਂ ਜਨਵਰੀ, 1986 ਨੂੰ ਰੂਸ ਨੇ 2000 ਤਕ ਐਟਮੀ ਸਸ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

ਜੂਨ 11, 1986 ਨੂੰ ਬੁੱਢਾਪੈਸਟ ਵਿਖੇ ਵਾਰਸਾ ਸੰਧੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਤੋਂ ਯੂਰਾਲ ਤਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਰੂਸ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬਾ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ 'ਦਿੱਲੀ ਛੇ' ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਜਵਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਗੀਗਨ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਰਥਕ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਰੱਖੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਐਟਮੀ ਸਸ਼ਤਰਾਂ, ਧਮਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾੜ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਦੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਸੋਚ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਵੰਬਰ 25 ਤੋਂ 29 ਤਕ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਦਸ ਨੁਕਾਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਸ਼ਤਰਾਂ ਰਹਿਤ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬੁਖਲਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਾਲਟ—2 ਸੰਧੀ 1979 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਔਡਿਆਂ 'ਤੇ ਐਟਮੀ ਸਸ਼ਤਰ ਫਿੱਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ 15 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ—ਦੀਪੀ ਉਡਾਣ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ—ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਇਸ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਨਾਂਗ—ਪੱਖੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਰੂਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਘੁਸਪੇਠ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਅਤੇ ਕੰਪੂਚੀਆ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਇਹ ਸਸ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਬਾਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੱਖਣੀ ਸ਼ਾਂਤ ਸਾਗਰ ਦੇ ਅੱਠ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ, 1986 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਖਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਠ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਟ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੱਧੀ ਮਾਨਵਤਾ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੂਏਂ, ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਅਤੇ ਪੂੜ ਨੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਸੰਤਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਬਰਫੀਲੇ ਤੂਫਾਨ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਯੁੱਗ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸੁੱਟਣਗੇ ਤੇ ਬਚੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮਿਟ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਬੁੱਝਦੇ ਕੁਝ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਲੋਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਵੱਲ ਧਕੇਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਸਜੀਵ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਸ਼ਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ 'ਤਾਰਾ ਜੰਗ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਰੰਭਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ। ਉਸ ਐਲਾਨ ਵਿਚ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 35 'ਤੇ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ

ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਤੇ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ!

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
(ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ)

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਵਾਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਵਟ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਰਗੇਜ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਵੈਂਚਰ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਲਈ "ਚਾਰਟਰ" ਆਦਿ
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

Off. 324-6727

Res. 324-4160

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

ਪੰਨਾ 34 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਆਦਮੀ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਅਹਿਮ ਹਨ।

ਭੱਦਾ ਯਤਨ

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਕ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੇਠੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਭੱਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਮਾਨਵਤਾ ਜੀਉਣ ਦਾ, ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵਰ੍ਹਾ ਤਾਂ ਬੇਅਮਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣੀ, ਹਥਿਆਰ ਦੌੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਤਾਰਾ ਜੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅੱਜ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਐਸੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਵਿਕਾਸਮਈ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਅਚੰਭਕ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਇਕ ਸੁਖਾਵਾਂ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੌੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਖੇਲਾ ਅਤੇ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਮਾਂਟਰੀਅਲ — 28 ਜਨਵਰੀ — ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਡਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਖੇਲਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

ਦੋ ਬੈਡਰੂਮ ਦੀ ਸੁਈਟ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਜਿ ਵਿਚ Kitchen, full washroom ਬਣਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਕੋਈ ਅਤੇ ਨੰਬਰ 5 ਰੋਡ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟਾਪ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :—

Ph. 270-1529

ਕੱਪੜੇ ਸਿਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕਟਾਈ, ਸਿਉਣ, ਮਸ਼ੀਨ ਅਪਰੇਟਰ, ਪਰੈਸ ਕਰਨ, ਫਲੋਰ ਹੈਲਪਰ, ਬੰਡਲ ਬੰਨਣ ਜਾਂ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ ਹੈ। ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੋ :

ਸਮਾਂ : 10 ਵਜੇ ਸ਼ੁੱਬਾ ਤੋਂ 12 ਦੁਪਹਿਰ ਤੇ 4 ਤੋਂ 6 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੱਕ

2 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 13 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਐਡਰੈਸ — #105 - 119 W. Pender
Vancouver, B.C. V6B

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਚਗੁਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

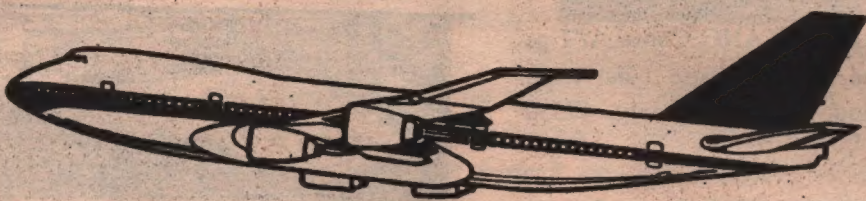
Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਚ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁਕ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਬੈਂਸ ਟਰੈਵਲ ਸਰਵਿਸ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਕਿਤੇ ਰੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ
ਫਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ, ਠੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਚਨੀਏਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

GILL AUTO SALES

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼
'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

DLR #8220

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦੋ

QUALITY USED CARS

ਹਰ ਮੋਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਡਾਲਰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

For Your Next New or Used
Car Contact Us. Best Value
For Used Car.

Contact :

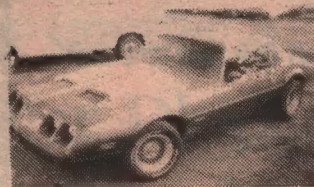
P.S. Gill OR Surinder Singh

79 HONDA Prelude, A/T am
fm cassette, sunroof \$3295

79 HONDA Civic H/B 5 spd.
mint condition \$2695

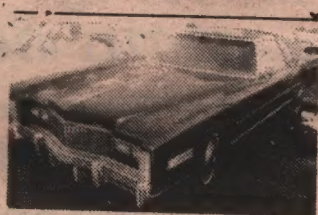
80 FIREBIRD Formula ps pb
p door a/c tilt cruise, am fm
casstte, T-roof low mileage
\$5995

81 MUSTANG Ghia AT ps pb
am fm casstte sunroof \$4250

80 CADILLAC SeVille, Diesel,
loaded, \$9150

76 CADILLAC Eldorado,
black, red leather interior,
loaded, beauty \$5495

81 MUSTANG Cobra A/T ps
pb am fm casstte T-bar roof,
mint condition only \$7550

Special This Week

84 DODGE ARIES 2 DR AUTO P/S P/B AIR
CONDITON
\$6250⁰⁰

75 MERCEDES - AUTO 4 DR \$ 9550

1980 FORMULA - A/T - P/S - P/B - P/W P/L
TILT CRUISE - P/TRUNK - AIR & T BAR ROOF

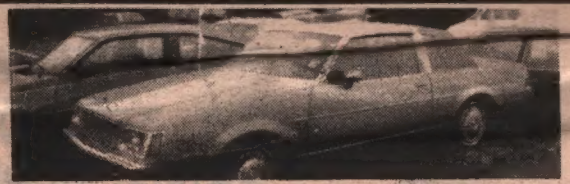
SPECIAL \$5995⁰⁰
5⁰⁰

1986 CHEV CAPRICE CLASSIC, 4 dr. auto., ps, pb, pw, pdl, p. seats, air
bond., tilt, cruise, only 19,000 kms. Super Buy
\$13,950

1984 OLDS CUTLASS BROUGHAM, 2 dr., am-fm cass., split seat, mint
cond.
\$9950

1983 BUICK REGAL LTD. 2 dr., auto., ps, pb, pdl., tilt, cruise, air, am-fm
cass., moonroof, mint cond.
\$9950

1984 MAZDA RX7 GSL, auto., loaded.
\$13,950

1983 PONTIAC GRAND LEMANS, 4 dr., ps, pb, air, am-fm cass., min.
\$7750

1981 PONTIAC LEMANS, 4 dr., auto., ps, pb, air cond., am-fm cass.
ONLY \$4250

MANY OTHER QUALITY CARS & VANS TO CHOOSE FROM

6138 KINGSWAY

(Between Gilly & Imperial)

Ph. 432-7333